

KOMENDANTOWI
JÓZEFOWI PIŁSUDSKIMU

WIELKIEMU PROTEKTOROWI
ZWIĄZKU STRZELCKIEGO I ZWIĄZKU LEGJONISTÓW
PIERWSZEMU MARSZAŁKOWI POLSKI
GENERALNEMU INSPEKTOROWI SIŁ ZBRÓJNYCH
PREZESOWI RADY MINISTRÓW
MINISTROWI SPRAW WOJSKOWYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SKŁADA W OFIERZE
ZWIĄZEK LEGJONISTÓW
— | —
ZWIĄZEK STRZELECKI
CI REG. LWÓW.

Marsz Pierwszej Brygady!

I.

Legjony to — żebracza nuta
Legjony to — ofiarny stos
Legjony to — żołnierska buta
Legjony to — straceńców los
My Pierwsza Brygada
Strzelecka gromada
Na stos — rzuciliśmy
Swoją życia los —
Na stos — na stos.

II.

O ile mąk, ile cierpienia
O ile krwi przelanych łez
Pomimo to — niema zwątpienia
Dodawał sił wędrówki kres.
My Pierwsza Brygada..

III.

Krzyczeli, żeśmy stumanieni
Nie wierząc nam, że chcieć — to móc
Leliśmy krew osamotnieni
A z nami był nasz drogi Wódz!
My Pierwsza Brygada...

IV.

Inaczej się dziś zapatrują
I trafić chcą do naszych dusz
I mówią, że nas już szanują
Lecz właśnie czas odwetu już!
My Pierwsza Brygada...

V.

Nie chcemy już od was uznania
Ni waszych mów, ni waszych łez,
Skończyły się dni kołatania
Do waszych serc — do waszych kies.
My Pierwsza Brygada...

VI.

Dzisiaj już my — jednością silni
Tworzymy Polskę — przodków mit,
Że wy w tej pracy — niedość pilni
Zostanie wam potomnych wstyd!
My Pierwsza Brygada...

Ludzie czynu i walki!

Kolekcja
Emila Kornasia

Ten rodzaj ludzi w Młodej Polsce stanowią w pierwszej mierze Legjoniści i Strzelcy, którzy ducha swego hartowali w walkach o Niepodległość i przeszli twardą szkołę życia.

Wielka idea legjonowo-strzelecka wykuwała się w konspiracyjnych walkach i na polu bitew o Wolną Polskę.

Tam gdzie był istotny czyn i walka o Wolność Polski, tam zawsze byli Legjoniści i Strzelcy pod wodzą swego Ukochanego Komendanta Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski.

Ziemia Czerwieńska jest klasycznym przykładem tejże roli Legjonistów i Strzelców.

W czasach niewoli tutaj wychowywały się pierwsze szeregi przyszłych uczestników walk o Niepodległość i kształciły się Związki Walki Czynnej, Związki Strzeleckie, Drużyny Strzeleckie i t. p., późniejsze kadry Armji Narodowej.

Walka o Wolną i Wielką Polskę jest treścią i celem Legjonistów i Strzelców.

Boje 1905 r., walki Legjonów Komendanta Józefa Piłsudskiego, walki P. O. W., wojny z bolszewikami, Czechami, Rusinami i Niemcami, walki o Górny Śląsk i t. d. wybitnie świadczą o powyższem.

Ziemia Czerwieńska a w szczególności miasto Lwów zna ich jako ludzi tego typu z okresu walk listopadowych 1918 r., powstania Górno-Śląskiego, walk z bolszewikami i bandami dywersyjnymi.

Niepodległa Polska zna ich pod tym względem szczególnie z przełomu majowego 1926 r., który do większości ich rękoma pobudził cały Naród do właściwego życia państwowego.

Dziś kiedy cała Polska pracuje intensywnie na polu gospodarczym pokonywując wiele trudności, Legjoniści i Strzelcy z brawurą biorą wszelkie przeszkody i działając na różnych odcinkach pracy państwowej wybitnie przyczyniają się do duchowej i gospodarczej odbudowy Młodej Polski.

Taką rolę spełniają również na Ziemi Czerwieńskiej Związki Legjonistów i Związki Strzeleckie, które mimo wszelkich „urzędowych“ i „nieurzędowych“ trudności oraz małego zrozumienia ze strony ogółu społeczeństwa z samozaparciem się pracują państwo - twórczo na Kresach Wschodnich.

Huragan i brawura, zuchowatość i kancjaństwo, wiara we własne siły i śmiałość ryzyka, upór na raz obranej drodze i radosne branie odpowiedzialności za swoje czynny, te wielkie walory ludzi walki i czynu, charakteryzują w szczególności Legjonistów i Strzelców Ziemi Czerwieńskiej, którzy stale dają narodowi i państwu na Kresach Wschodnich realne wyczyny swojej państwotwórczej pracy (n. p. Marsz Zadwórzeński, pokaz nowoczesnej Obrony Lwowa, Manewry Brygady Związku Strzeleckiego pod Złoczowem, Marsz Brzeżański, działalność Bratniej Pomocy Związku Legjonistów Okręgu Lwowskiego, budowa własnego domu Imieniem Józefa Piłsudskiego, budowa „Osiedla“ Legjonowo-Strzeleckiego i t. p. itd.) w myśl swego nieśmiertelnego hasła: zawsze **NAPRZÓD!**

Henryk Schmal.

Historja Marszu Zadwórzeńskiego.

Do licznych już szeregu wielkich imprez marszowych, urządzanych okresowo przez Związek Strzelecki w różnych stronach Rzeczypospolitej, przybył w roku bieżącym Doroczny Marsz Zadwórzeński.

Imponujący rozmiarami oraz doniosły w skutki propagandowe przebieg I. Marszu Zadwórzeńskiego, postawił odrazu zainicjowaną przez Okręg lwowski, imprezę w rzędzie zjawisk sportowych pierwszorzędного znaczenia oraz zakwalifikował ją jako niezwykle doniosły środek pogłębienia idei państwowej na kresach.

Kiedy w piękny wiosenny poranek, przez bogato dekorowane wioski polskie i ukraińskie, snuły się półtora tysięczne szeregi młodzieży, wśród gęstego szpaleru entuzjazmującej się ludności, przy dźwięku orkiestr włościańskich, czuło się, iż wysiłek dzielnych uczestników I. Marszu Zadwórzeńskiego nie pójdzie na marne.

Stanie on się nie tylko bodźcem do dalszej intensywniej pracy w szeregach Strzeleckich, nie tylko stopi lody obojętności wielu i rozprószy nieufność niechętnych, ale też skutki jego dadzą się odczuć na wielu innych polach pracy społecznej i państwowej na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej.

* * *

Inicjatywa urządzenia zawodów marszowych na szlaku Zadwórze—Lwów, wyszła od Prezesa Okręgu lwowsk. Związku Strzeleckiego *Ob. Henryka Schmal* i Komendanta Okręgu *Ob. Edwarda Kruk Kolbuszewskiego*.

Oni to zaproponowali połączenie uczczenia *Imienia Twojego i Dłochowego Wodza* naszego z kultem dla poległych Bohaterów oraz z realnym czynem, któryby pracę strzelecką pchnął wydatnie naprzód.

Kierownictwo ogólno-organizacyjne objął prezes okręgu *ob. Schmal Henryk*, zaś wykonanie techniczne oraz opracowanie regulaminu zawodów objął *Kom. Okręgu ob. Edward Kruk Kolbuszewski*, który w pracy swojej oparł się również na doświadczeniach poczynionych już przez Związek Strzelecki w „Marszu Szlakiem Kadrowki” i miał do pomocy Sztab Komendy Okręgowej i oficerów Związku Strzeleckiego Okręgu lwowskiego.

Że przeprowadzenie rozległych zadań, stojących przed Komitetem organizacyjnym przy urządzaniu zawodów, o tak gigantycznych rozmiarach, powiodło się w zupełności, jest to zasługą bardzo znaczną również władz wojskowych i administracyjnych, które ze swej strony udzieliły jak najdalej idącej pomocy.

KOMISJA SĘDZIOWSKA.

Główną Komisję sędziowską I. Marszu Zadwórzeńskiego tworzyli: *Kom. Okr. Ob. Edward Kruk Kolbuszewski*, *mjr. Sztabu Gen. Osostowicz*, asyst. *Gen. J. K. Dr. Jan Edward Bryk*.

W skład Komisji na punkcie kontrolnym w Ostrowiu wchodził: *mjr. Sikorski*, *mjr. Czadek*, *por. Pulnarowicz*, *K. N. S. Bjakow*, *kpt. Zieliński*, *kap. Zaziemski*, *prof. Wacek*, *ppor. Pikuł*, *prof. Wójcik*, *por. Siedlecki*.

Funkcję starterów pełnili: *Dr. Polakiewicz*, *kpt. Loteczko* i *ob. Bryk*.

Komisja przy mecie: *Ob. Mokrzycki*, *kpt. Łodziński*, *por. Kumor*, *por. Kolbuszewski*, *kpt. Baszniak*, *kpt. Szczepański*, *kpt. Kolbuszewski*, *por. Tusz* i *ob. Janowski*.

NAGRODY DLA ZWYCIĘZCÓW. I-GO MARSZU ZADWÓRZAŃSKIEGO.

Nagrody dla zwycięzców napłynęły w nadspodziewanej obfitości.

Na apel Komendy Okręgu, wzywający do zgłaszania nagród, odpowiedziały rozlicznymi zgłoszeniami, Władze, Instytucje publiczne, osoby prywatne.

Wyliczymy tylko najważniejsze: *Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki* ustanowił nagrodę przechodnią dla trzykrotnej zwycięskiej drużyny. Nagrodę tę stanowi Statua brązowa, przedstawiająca „Chorążego Wojska Polskiego z r. 1831.

Pan wojewoda lwowski „Zegar roczny pod kłosem”, jako nagrodę przechodnią dla dwukrotnej zwycięskiej drużyny.

Insp. Armji Gen. Norwid-Neugebauer, brązową plakietę, przedstawiającą popiersie *Marszałka Piłsudskiego*, jako nagrodę przechodnią dla dwukrotnej zwycięskiej drużyny.

D. O. K. VI. puhar i *13 żetonów*, *6 pułk lotniczy puhar* i *13 żetonów*, *Komenda Główna Związku Strzeleckiego 2 portrety* (*Prezydenta Rzeczypospolitej* i *Marszałka Piłsudskiego*). *D. O. K. X. Posąg Kościuszki* na koniu i srebrną papierośnicę. *Gmina miasta Lwowa*, złoty zegarek i srebrną papierośnicę. *Lwowski Klub sportowy* puhar srebrny. *48. p. p.* zegar z postumentem. *40. p. p.* zegar ze statua biegacza. *19. p. p.* figurkę zapaśnika. *Związek Obrońców Lwowa* srebrny zegar. *6. Dyw. Samoch.* srebrna papierośnica. *Redakcja „Głosu Prawdy”* medal brązowy. *Kongregacja Kupiecka* srebrna papierośnica. *Warszawska Spółka myśliwska* 1 karabinek i t. d. i t. d.

Komenda Okręgu Lwów, przeznaczyła jako stałą nagrodę przechodnią dla *Mistrza Marszu Zadwórzeńskiego*, szarfę z napisem: „*Mistrz Marszu Zadwórzeńskiego*”.

ZGŁOSZENIA I UDZIAŁ DRUŻYN W I MARSZU ZADWÓRZAŃSKIM.

Udział w I. Marszu Zadwórzeńskim zgłosiło: *74 drużyn Zw. Strzel.*, *20 drużyn wojskowych*, *3 drużyny Policji Państwowej*, *11 drużyn harcerskich* i *szkolnych*

Drużyna Związku Strzeleckiego na mecie Marszu im. Gen. Rydza Śmigłego w Brzeżanach. (24. IX. 1927.)

Drużyna Związku Harcerskiego na mecie Marszu im. Gen. Rydza Śmigłego w Brzeżanach. (24. IX. 1927.)

Obiad polowy strzelecki w Złoczowie z okazji poświęcenia sztandaru Związku Strzeleckiego (3. X 1927).

Drużyna strzelecka podczas akcji w czasie manewrów strzeleckich pod Złoczowem (2. X. 1927).

Drużyna brzeżańskiego hufca szkolnego na mecie Marszu im. Gen. Rydza Śmigłego w Brzeżanach. (24. IX. 1927.)

Strzelczynie Oddziału Sygnówka na mecie Marszu im. Gen. Rydza Śmigłego w Brzeżanach. (24. IX. 1927.)

15 drużyn sportowych i przysposobienia wojskowego, 2 drużyny żeńskie Zw. Strzel. Razem zgłosiło swój udział w zawodach 129 drużyn męskich po 13 zawodników oraz 2 drużyny żeńskie po 7 zawodniczek. Ponadto poza konkursem stanęła 1 zawodniczka (Wanda Tynikówna). Razem zgłosiło się 1613 zawodników.

Na starcie stanęło 103 drużyn (w tym dwie żeńskie) i 1 zawodniczka (poza konkursem) — razem 1340 zawodników, z czego 890 ze Związku Strzeleckiego.

Oprócz tego na uroczystości związane z I. Marszem Zadwórzeńskim, przybyło do Lwowa 2030 strzelców z okręgów lwowskiego i przemyskiego, wraz z oddziałami obwodu lwowskiego stan zaprowiantowania w dniu 19. i 20. marca 1927 wynosił 3680 członków Związku Strzeleckiego.

ZŁOŻENIE HOŁDU POLEGŁYM BOHATEROM.

Obok stacji kolejowej w Zadwórze, we wspólnej, bratniej mogile, spoczęło snem wiecznym *trzystu bohaterów*, którzy pod wodzą *ś.p. kapitana Zajączkowskiego* dnia 16. sierpnia 1920 r. u wrót Lwowa, odparli żywym murem swych ciał napierające hordy bolszewickiej kawalerji Budiennego. Otoczeni ze wszystkich stron strzelali do ostatniego ładunku, poczem broniąc się bagnietami do ostatniej kropli krwi, legli pokotem...

Organizacja II-go Marszu Zadwórzeńskiego.

Do Zarządów i Komend Obwodowych Związku Strzeleckiego Okręgu Lwowskiego.

Dorocznie urządzany Marsz Zadwórzeński jest sprawdzianem tężyzny organizacyjnej i sprawności sportowej Związku Strzeleckiego.

Marsz Zadwórzeński posiada również pierwszorzędne znaczenie państwowo-twórcze na Kresach Wschodnich.

Marsz Zadwórzeński urządzany jest ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Strzelca i Wielkiego Protektora Zw. Strzeleckiego oraz ku czci poległych bohaterów zadwórzeńskich w walce z bolszewikami pod Zadwórzem w r. 1920.

Organizacja Marszu Zadwórzeńskiego wymaga wielkich środków finansowych z uwagi na liczbę uczestników i zawodników (8.000) a to na polu zaprowiantowania, zakwaterowania, umundorowania, uzbrojenia i kosztów przejazdu kolejną.

W tym kierunku musi być równomierny wysiłek zarówno władz wojskowych i administracyjnych, jakoteż wszystkich środowisk organizacyjnych Zw. Strzeleckiego i całego polskiego państwowo-twórczo myślącego społeczeństwa Ziemi Czerwieńskiej.

Mogila Ich odległa o 40 kilometrów od Lwowa, stała się celem pielgrzymek tych, którzy w rozpamiętywaniu o Wielkiej Ofierze znaleźć chcą zachętę do wyężającej twórczej pracy dla odradzającej się Ojczyzny.

U stóp tej mogiły w cichy wiosenny wieczór stanęły szeregi zawodników I. Marszu Zadwórzeńskiego. W przeddzień swych wysiłków, w przeddzień triumfu swych młodych sił nad czasem i przestrzenią, przybyła młodzież strzelecka do tej mogiły, aby w chwili nabożnego skupienia wspomnąć o tem, że przyszłość nawiązywać musi do przeszłości i że celem pracy dzisiejszego pokolenia winna być obrona i dalsza rozbudowa wspaniałego gmachu państwowości polskiej na fundamentach założonych w krwawym trudzie przez Tamtych.

Bataljon strzelców-zawodników, stanął w szyku rozwiniełym wzdłuż szkarpu kolejowego.

Na szczycie mogiły ludność okoliczna zapaliła ognie. Modły żałobne zaintonował proboszcz miejscowy, *ks. kanonik Zaremba*. Podniósł przemówienie wygłosił prezes okręgu lwowskiego *ob. Henryk Schmal*, poczem pod niebiosą wzbily się dźwięki „Roty”.

Następnie odmarsz na kwatery, kolacja i spoczynek, nad ranem apel i po śniadaniu — na start!

Zarząd Okręgu poczynił stosowne starania u właściwych czynników wojskowych, administracyjnych i samorządowych, napotyka jednak w realizacji Marszu Zadwórzeńskiego na wielkie trudności i pokonać je będzie mógł tylko z wiarą we własne siły przy wydatnej czynnej współpracy wszystkich środowisk organizacyjnych Związku Strzeleckiego Ziemi Czerwieńskiej i przy wielkim poparciu ze strony polskiego społeczeństwa.

W tym kierunku Zarząd Okręgu zorganizował Komitet Obywatelski podzielony na sekcje: obchodową, gospodarczą, techniczną i prasową, które intensywnie pracują nad realizacją organizacji II. Marszu Zadwórzeńskiego.

W związku z powyższem w całości polecamy Zarządom i Komendom Obwodów zorganizować bezwzględnie możliwe we wszystkich środowiskach Komitety obywatelskie w skład których wesliby przedstawiciele władz wojskowych, administracyjnych, samorządowych, organizacji społecznych, zawodowych i tp.

Wspomniany Komitet Obywatelski miałby za zadanie zająć się propagandą II. Marszu Zadwórzeńskim i finansowaniem umundorowania oraz kosztów prze-

jazdu zawodników i uczestników na II. Marsz Zadwórzeński.

Duma strzelecka, szlachetna ambicja, piękne walory charakteru strzeleckiego nakładają na nas wszystkich ważny obowiązek organizacyjny, by zorganizowane Komitety Obywatelskie spełniły całkowicie swoje zadanie i dały nam możność zrealizowania organizacji II. Marszu Zadwórzeńskiego w liczbie 8.000 zawodników i uczestników.

Nadmieniamy, że niezależnie od tego Zarząd Okręgu zrobi wszystko, by przyjąć Obwodom dla wspólnego celu z najwydatniejszą pomocą finansową, jednak wobec wielkich rozmiarów akcji zasada „Viri-bus Unitis” (Wspólnymi Siłami) musi mieć tutaj swoje pełne zastosowanie.

Wierzmy w siłę żywotną Zarządów i Komend Obwodowych i jesteśmy głęboko przekonani, że rzetelny organizacyjny nasz apel odniesie istotny realny skutek ku chwale rozwoju państwowo-twórczej, szczególnie na Kresach- ważnej ideologii Strzeleckiej Wielkiego Wodza Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wobec powyższego oczekujemy realnych sprawozdań z dokonanych prac Komitetów Obywatelskich i pozostajemy ze strzeleckim pozdrowieniem

C z e ś c !

Za Zarząd Okręgu:

Józef Jankowski w. r.
Sekretarz Okręgu

Henryk Schmal w. r.
Prezes Okręgu

Edward Kruk Kolbuszewski w. r.
Komendant Okręgu:

Ludność Bilki Szlacheckiej wita zawodników na szlaku I. Marszu Zadwórzeńskiego.

Zawodnicy I. Marszu Zadwórzeńskiego na punkcie kontrolnym w Ostrowie.

Rozkaz Organizacyjny Nr. 1. II. Marszu Zadwórzeńskiego.

1. Znaczenie II Marszu Zadwórzeńskiego.

Marsz Zadwórzeński jako istotnie wielka impreza prócz wartości sportowych i wojskowych, ma wielkie znaczenie organizacyjne dla Związku Strzeleckiego i państwowo-twórcze dla Kresów Wschodnich. Dlatego też wszyscy funkcyjni muszą zdawać sobie sprawę z ważności II. Marszu Zadwórzeńskiego gdyż wszystkim obwodom i oddziałom będzie dana przez to sposobność do złożenia egzaminu ze swej sprawności nie tylko fizycznej lecz także organizacyjnej i wykazania, czy dany Obwód lub Oddział jest ośrodkiem żywotnym, czy też tylko sztucznie utrzymywanym.

2. Trudności pracy organizowanej.

Przy organizowaniu II. Marszu Zadw. wszystkie ośrodki organizacyjne napotykać będą na wielkie trudności wynikłe ze względów gospodarczych (finansowych) zwłaszcza, że wiadome czynniki niechętnie, utrudniać będą rozmyślnie organizację II. Marszu Zadw., by wynik zbiorowej pracy Okręgu wypadł jaknajniekorzystniej. Dlatego też Kmdci Obwodów i wszyscy funkcyjni muszą zakasać rękawy i stanąć zwartą ławą do zbiorowej pracy, by pokonać wszelkie trudności wynikłe przy organizacji, stosując zasadę, że każda trudność przy dobrej woli i dużej inicjatywie Kmdtów. da się pokonać. Komenda Okręgu uczyni wszystko, by umożliwić Obwodom i oddziałom jawienie się na starcie w dniu 27 maja br., lecz z drugiej strony Kmdci nie mogą z założeniami rękoma oczekiwać beczynnie pomocy Komendy Okręgu.

3. O obowiązku Kmdtów w czasie przygotowań.

Kmdci. Obwodów jakoteż wszyscy funkcyjni w myśl wydanego okólnika Zarządu Okręgu przystępują wraz z Zarządami do natychmiastowego organizowania Komitetów Obwodowych, Powiatowych i miejscowych II. Marszu Zadw.. Do powyższych Komitetów należy wciągnąć wszystkich przychylnych Związkowi obywateli, tak by całe społeczeństwo zainteresować marszem. Komitet powyższy wyłoni następujące sekcje: 1) Obchodową, 2) Techniczną i 3) Gospodarczą.

Sekcja Obchodowa: zajmie się propagandą II. Marszu Zadw., by uświadomić społeczeństwo i umożliwić pracę sekcji gospodarczej.

Sekcja Techniczna: zajmie się umożliwieniem koncentracji i wyekwipowaniem Oddziałów.

Sekcja Gospodarcza: zajmie się zdobyciem funduszy na koszt przejazdu i uzupełnieniem umundurowania poszczególnych Oddziałów.

4. Zdobycie funduszy przez Komitet.

W jaki sposób sekcja gospodarcza Komitetu II. Marszu Zadw. ma zdobyć fundusz, w tej sprawie Kmda Okręgu nie może podać programu szablonowego, gdyż każdy powiat i każda miejscowość ma inne stosunki lokalne i tutaj wykażą Komendanci Obwodów, jako też wszyscy funkcyjni swoją inicjatywę w jaki sposób

do celu doprowadzą, jedni urządzają zabawy, festyny, przedstawienia, zbiórki uliczne, zbiórki składkowe, drudzy wydawać będą dyplomy honorowy ofiarodawcom, zbierać datki i t. p., stosownie do warunków miejscowych. Kmdci Obwodów mogą stanąć przed faktem, że w dniu wyjazdu Kmda Okręgu nie będzie mogła udzielić dostatecznej pomocy finansowej na pokrycie kosztów przejazdu, a mimo to wszystkie Obwody muszą doprowadzić do tego, by wszyscy ćwiczący strzelcy stanęli jak jeden mąż w dniu 27 maja br., we Lwowie lub na starcie w Zadwórze, gdyż tego wymaga interes wspólny Okręgu i wysiłkiem tym odbierzemy broń naszym wrogom, którzy stawiają nam zarzut że jesteśmy organizacją sztucznie utrzymywaną nie zdolną do samowystarczalności.

5. Stan faktyczny.

Do dnia dzisiejszego stan faktyczny jest następujący: Wszyscy uczestnicy otrzymują we Lwowie kwatery i wyżywienie, oraz powrotne wolne bilety przejazdu ze Lwowa do miejsca zamieszkania. Na przyjazd do Lwowa względnie Zadwórze zakupić muszą strzelcy pełne bilety III. klasy. Fundusze na zakupno biletów zdobędą Komitety lokalne. Kmdci i Prezesi natychmiast przystąpią do organizowania Komitetów meldując o programach i wynikach odwrotnie. Do beczynnych ośrodków organizacji Zarząd i Komenda Okręgu zastosuje jaknajostrejsze środki organizacyjne, natomiast brak meldunku będzie dowodem beczynności. Kmda. Okr. zdaje sobie sprawę jak wielkie trudności wynikną przy zdobyciu funduszy na pokrycie biletów kolejowych, lecz przy największym wysiłku wspólnym trudność powyższa musi być pokonana.

CZĘŚĆ II.

1. Komisarz Gł. II. Marszu Zadwórze.

Funkcję Komisarza Głównego II. Marszu Zadwórzeńskiego obejmują osobiście.

2. Mianowania na czas II. Marszu Zadw.

W dniu dzisiejszym mianuje na okres II. Marszu Zadwórzeńskiego a to:

I. zast. Kom. Gł. Kmdt. Obw. Ref. Ośw. Okr. Ob. Nowak Tadeusz, II zast. Kom. Gł. Kmdt. Obw. Nr. 7. Ob. Jarmulski Maks., Adjutant Kom. Gł. Ob. Humen Ignacy, Starter Główny Ref. Sport. Ob. Sosnowski Tadeusz, Kmdt. Ruchu p. o. komp. Obwód Lwów Ob. Gończakowski, Zast. Ruchu komp. Obwodu Nr. 7. Ob. Torbe Eugenjusz, Oficer sztabu p. o. Kmdt. Obwodu Nr. 2. Ob. Kochanowski Gustaw, Skarbnik Kier. Marszu skarbnik Okr. Ob. Rusiniak Marjan, Likwidator kasowy Ob. Kolendowski Michał, Oficer Dyż. w kwat. Sztabu komp. Ob. Fritz Czesław, Kwatermistrz w Zadwórze Kmdt. Obw. Ob. Tabęcki Mieczysław, Zastępca Kwatermistrza w Zadwórze p. o. Batalj. Wiliński Franciszek, Oficer Kwater. w Zadwórze komp. Ob. Dąbrowski, Intendent w Zadwórze komp. Ob. Byra, Zastępca

Gen. Dyw. KAZIMIERZ SOSNKOWSKI, Inspektor Armji w Warszawie. Członek Honorowy Związku Strzeleckiego.

Gen. Dyw. MIECZYSLAW NORWID-NEUGEBAUER, Inspektor Armji we Lwowie. Założyciel Drużyn Strzeleckich z 1914 r.

Gen. Bryg. BOLESŁAW POPOWICZ, Dowódca Korpusu we Lwowie. Członek Związku Strzeleckiego 1914 r.

Poseł Mjr. rez. KAZIMIERZ KIERZKOWSKI, Komendant Główny Związku Strzeleckiego.

intendenta w Zadwórze p. o. komp. Ob. Lewkiewicz
Oficer żywnościowy w Zadwórze komp. Ob. Kobier-
nik, Of. insp. dworca w Zadwórze komp. Ob. Mark
Bronisław, Kmdt. żand. i of. placu w Zadwórze Kmdt.
Obwodu Ob. Wojtyna Bronisław, 1. Of. żand. w Za-
dwórze komp. Ob. Klamra Józef, 2. Of. żand. w Za-
dwórze komp. Ob. Schreiber Juljusz, Komendant mety
we Lwowie Kmdt. Obw. Ob. Frey Artur, Adjutant
Kmdta mety we Lwowie komp. Ob. Czapliński Ludwik,
Kmdt. punktu kontrolnego Ob. Lambert Tadeusz,
Zastępca Kmdta P. K. Kmdt. Obw. Ob. Misiewicz
Leonard, Zastępca Kmdta P. K. Kmdt. Obw. Ob. Dr.
Janicki Maks, Kierownik transportów kolejowych Ob.
Kolier Ferdynand, Kwatermistrz we Lwowie Kmdt. Obw.
Ob. Welenowski Henryk, Zastępca kwatermistrza we
Lwowie p. o. komp. Ob. Obalski Gustaw, Oficer Kwat.
we Lwowie p. o. komp. Ob. Łukasiewicz Adam, Inten-
dent we Lwowie p. o. komp. Ob. Kropiwnicki, Zastępca
indentent we Lwowie p. o. komp. Folprecht Józef, Ofi-
cer żywnościowy we Lwowie p. o. komp. Ob. Olek-
siński Michał. Of. inspekcyjny dworca p. o. komp. Ob.
Niemiec Jan, 2. Of. inspekcyjny dworca p. o. komp. Ob.
Barański Artur, Zastępca Kmdta żandar. we Lwowie
Ob. Dr. Sęk Tadeusz, Oficer żandarmerji we Lwowie
Ob. Nowak Władysław, Oficer Placu we Lwowie Ob.
Dr. Stęcków Tadeusz, Kierownik prasy Ob. Stęcków
Bogdan Nacz. Lek. Sanitarny Ob. Dr. Nieć Ludwik,
1. Zastępca startera komp. Ob. Dr. Salzman, 2. Za-
stępca startera p. o. komp. Ob. Frankowski, 3. Zastępca
startera Ob. Mokrzycki Stefan, 4. Kierownik kance-
larji Ob. Rychłowski Marjan, Funkcję członków Komisji
sędziowskiej przyjęli: Pplk. W. P. Czadek, Inspektor
Komendy Głównej Ob. Muszkiet Królikowski Ref. Spor-
towy Komendy Głównej Ob. Kurletto.

3. Pierwszy zastępca Komisarza Głównego.

Pierwszy zastępca Komisarza Głównego marszu
obejmuje swe urzędowanie w kwaterze sztabu marszu
dnia 25 maja br. w myśl instrukcji zawartej w regu-
laminie II. Marszu Zadw. i uda się do Zadwórze —
gdzie będzie dowódcą wszystkich drużyn zgłoszonych
do marszu i drużyny z organizuje w kompanie i baony
wyznaczając D-ców kompanii i baonów z poza ucze-
stników marszu. Podlega mu: Kwatermistrz, Inten-
dent, Naczelny lekarz D-ca żandarmerji, Komendant
placu, Kierownik ruchu, oficer inspekcyjny dworca.
Wszyscy oficerowie przybywający do Zadwórze prócz
zameldowania się u oficera inspekcyjnego zobowiązani
są meldować się u I zastępcy, który przydzieli każ-
demu odpowiednią służbę. Za sprawność funkcyjono-
wania podległych sobie organów odpowiedzialny jest
i zastępca przed Komisarzem Gł. Funkcję swą kończy
z chwilą ukończenia i zlikwidowania marszu.

4. Drugi zastępca Kom. Głównego.

Drugi zastępca Kom. Gł. pełni funkcję starszego
kontrolera czyli Kmdt. brygady kontrolnej według
instrukcji zawartej w regulaminie marszu Zadw. od
strony 103 do 105. Funkcję swą rozpoczyna dnia 26

o godz. 8-ej rano, badając trasę i wyznaczając Kmdt.
odcinka od godz. 4-ej dnia 27 do ukończenia marszu
przez wszystkich zawodników jest obecny na szlaku
Zadwórze-Lwów. Funkcję swą kończy z chwilą ogło-
szenia wyników przez Komisję sędziowską. Za spra-
wność podległych organów odpowiada przed Komisa-
rzem Głównym.

5. Adjutant Komisarza Głównego.

Adjutant Komisarza Gł. spełnia swą funkcję
w myśl instrukcji zawartej w regulaminie II. Marszu
Zadwórze-Lwów. Szczegółowe instrukcje otrzymuje
od Komisarza Głównego.

6. Starter główny.

Starter Główny przygotowuje wykazy i druki nie-
zbędne do startu. W dniu 25, wylosowuje zawodników
indywidualnych — od dnia 26 urzęduje stale w kwa-
terze sztabu marszu w Zadwórze — w dniu 27 o godz.
4-ej rano przeprowadza start drużyn i zawodników
indywidualnych. Po wystartowaniu wyjeżdża natych-
miast przydzielonym autem na metę do Lwowa, urzę-
duje na mecie do przybycia ostatniej drużyny — na-
stępnie udaje się do kancelarii sztabu marszu we
Lwowie gdzie kieruje obliczeniami wyników porząd-
kując cały zebrany materiał. Do dyspozycji ma 4-ch
zastępców, którym udzieli szczegółowych instrukcji. Za
czynności swe jest odpowiedzialnym przed Komisa-
rzem Głównym.

7. Komendant Ruchu.

Komendant Ruchu zarządza środkami lokomocji
materiałami pędnymi transportami rzeczy i wszystkimi
sprawami związanymi z wożeniem i dostawą ludzi
(rzeczy prowiantów ekwipunku i t.p.). Odpowiedzialnym
jest przed pierwszym zastępcą Kmdta Ruchu. Urzę-
dowanie rozpoczyna dnia 25 o godz. 8-ej wieczór
w kwaterze Sztabu marszu we Lwowie — dnia 26
o godz. 20-ej wyjeżdża z całą kolumną samochodową
do Zadwórze i tam urzęduje do likwidacji obozów
posuwając się z kolumną samochodową w odległości
pół kilometra od ostatniej drużyny, chorych w myśl
wskazówek lekarza i Kmdta żandarmerji. W czasie nie-
obecności Kmdta Ruchu w kwaterze Sztabu marszu
we Lwowie urzęduje zastępca. Urzędowanie kończy
z chwilą zlikwidowania przez Komisję likwidacyjną II.
Marszu Zadwórze-Lwów.

8. Oficer Sztabu.

Oficer Sztabu jest zastępcą Komisarza Gł. i jemu
tylko podlega. Załatwia a to: 1) prowadzi ścisłą ewi-
dencję wszystkich oficerów, którzy przybyli na dwu-
dniowe uroczystości, 2) przydziela funkcje meldującym
się oficerom, którzy rozkazem organizacyjnym nie
zostali objęci — lub tym którzy swą funkcję ukoń-
czyli. Czuwa nad sprawnością kancelarii Sztabu Marszu,
jakoteż w czasie uroczystości poświęcenia sztandaru
w dniu 28 maja, daje przydziały poszczególnym ofi-
cerom w myśl instrukcji otrzymanych od Komisarza
Głównego. Wydaje karty kwaterunkowe i wyżywienia
dla oficerów we Lwowie. Stale urzęduje w kwaterze

Gen. Dyw. EDWARD RYDZ ŚMIGŁY, Inspektor Armji
w Warszawie. Członek Honorowy Związku Strzeleckiego.

Gen. Bryg. Piskor, Szef Sztabu Generalnego

Strzeleckiego w Warszawie.

święcenia sztandaru Zw. Strz. w Trębowli. (4. VII. 1927 r.)

Woj. tarnopolski Dr. Kwaśniewski, Nacz. Wydz. Bezp. Radca
Gergowicz i Prezes Okr. Schmal na manewrach Brygady Zw.
Strz. pod Złoczowem. (2. I. 1927 r.)

Komendant Okręgu Edward Kruk Kolbuszewski ze sztabem
na manewrach Brygady Zw. Strz. pod Złoczowem. (2. X. 1927)

Sztabu Marszu we Lwowie do pomocy ma oficera dyżurnego, który spełnia swą funkcję w myśl instrukcji oficera sztabu. Funkcję swą rozpoczyna dnia 26 o godz. 8 rano — Kończy służbę dnia 28 o godz. 17-ej.

9. Kwatermistrz w Zadwórz i we Lwowie.

Kwatermistrz w Zadwórz podlega pierwszemu zastępcy Komisarza Głównego — zaś Kwatermistrz we Lwowie oficerowi Sztabu Funkcje swe spełniają w myśl instrukcji zawartej w reg. II. Marszu Zadw. na stronie 116. Do pomocy mają: zastępców ofic. kwat., intendenta, zastępcę intend., ofic. żywność., podoficerów i strzelców kwaterunkowych i żywnościowych. Funkcję swą rozpoczynają dnia 26 o godz. 15-ej kończą a to: kwatermistrz w Zadwórz dnia 27 po skończonym starcie i zlikwidowaniu obozu, we Lwowie dnia 28 po odjeździe ostatniej drużyny i zlikwidowaniu obozu na placu Targów Wschodnich.

10. Oficer placu we Lwowie.

Oficer placu we Lwowie jest odpowiedzialny za ład i porządek w obozie na placu Targów Wschodnich, wydaje rozkazy dzienne na podstawie rozkazu Komisarza Gł. Wszyscy oficerowie i strzelcy jakoteż drużyny wszelkich organizacji są mu podgle, wyznacza służbę na dworcu i w obozie — kontrolując służbę nocną jakoteż sam, czy też przez wyznaczonego oficera. Oficer placu współpracuje ściśle z kwatermistrzem i uzgadnia swe zarządzenia z D-twem żandarmerji i kwatermistrzostwem. Urzędowanie swe rozpoczyna dnia 25 o godz. 15-ej — kończy dnia 28 po zlikwidowaniu obozu.

11. Oficer placu w Zadwórz.

Oficer placu w Zadwórz obejmuje swe urzędowanie dnia 26 o godz. 8 rano i spełnia swą funkcję w myśl instrukcji jak oficer placu we Lwowie do czasu zlikwidowania obozu w Zadwórz. Podlega pierwszemu zastępcy Komisarza Głównego.

12. Komendant żandarmerji.

Komendant żandarmerji organizuje dwie kompanie żandarmerji jedną kompanię w Zadwórz — drugą we Lwowie. Do każdej kompanii użyje wyznaczając D-ców kompanii i baonów z poza uczestników marszu. Podlega mu: Kwatermistrz, Intendent, Naczelny lekarz D-ca żandarmerji, Komendant placu, Kierownik ruchu, oficer inspekcyjny dworca. Wszyscy oficerowie przybywający do Zadwórz prócz zameldowania się u oficera inspekcyjnego zobowiązani są meldować się u I zastępcy, który przydzieli każdemu odpowiednią służbę. Za sprawność funkcjonowania podległych sobie organów odpowiedzialny jest i zastępca przed Komisarzem Gł. Funkcję swą kończy z chwilą ukończenia i zlikwidowania marszu.

4. Drugi zastępca Kom. Głównego.

Drugi zastępca Kom. Gł. pełni funkcję starszego kontrolera czyli Kmdt. brygady kontrolnej według instrukcji zawartej w regaminie marszu Zadw. od strony 103 do 105. Funkcję swą rozpoczyna dnia 26

13. Oficerowie żandarmerji

Wszyscy oficerowie żandarmerji mianowani niniejszym rozkazem podlegają Komendantowi żandarmerji i od niego otrzymują szczegółowe instrukcje.

14. Zastępca Kmdta. żandarmerji.

Zastępca Komendanta żandarmerji urzęduje na placu Targów Wschodnich w myśl instrukcji dla Kmdta żandarmerji. Szczegółowe instrukcje otrzymuje od oficera sztabu i podlega wprost Kmdtowi żandarmerji, który w dniu 26 i 27 urzęduje w Zadwórz a następnie we Lwowie.

15. Komendant mety we Lwowie.

Komendant mety we Lwowie podlega Kmdtowi Gł. i jest odpowiedzialny za urządzenie i sprawne funkcjonowanie mety. Ustawia kordon strzelców wokół mety, zorganizuje oddział łączników, którzy odprowadzać będą zawodników do stacji koncentracyjnej w kinie Kopernik, zorganizuje odwóz autami zawodników do obozu na Targach Wschodnich. Odpowiedzialny jest za porządek i ład w czasie przybywania zawodników. Zawiadamia przedstawicieli władz o zbliżeniu się pierwszych drużyn zawodników do mety. Urzęduje od dnia 26 godz. 17, aż do ukończenia marszu.

16. Adjut. Kmdta mety.

Adjutant Komendanta mety otrzyma szczegółowe instrukcje od Komendanta mety.

17. Komendant punktu kontrolnego.

Komendant punktu kontrolnego obejmuje funkcję dnia 26 godz. 8 rano w Winnikach i urzęduje do dnia 27 t.j. do ukończenia marszu. Przy pomocy Kmdta miejscowego urządzi start i przeprowadzać będzie kontrolę drużyn, notując na kartach marszowych przybycia i odejścia drużyn, — wycofuje drużyny nie kompletne z dalszego marszu, drużyny kompletne po 5-ciu minutowym postoju startuje do dalszego marszu. Za sprawne funkcjonowanie punktu kontrolnego jest odpowiedzialny I. zastępca Komendanta Głównego.

18. Zastępca Kmdta pkt kontroln.

Zastępca Komendanta punktu kontrolnego pracuje we Lwowie urzęduje zastępca. Urzędowanie kończy z chwilą zlikwidowania przez Komisję likwidacyjną II. Marszu Zadwórzkańskiego.

8. Oficer Sztabu.

Oficer Sztabu jest zastępcą Komisarza Gł. i jemu tylko podlega. Załatwia a to: 1) prowadzi ścisłą ewidencję wszystkich oficerów, którzy przybyli na dwudniowe uroczystości, 2) przydziela funkcje meldującym się oficerom, którzy rozkazem organizacyjnym nie zostali objęci — lub tym którzy swą funkcję ukończyli. Czuwa nad sprawnością kancelarii Sztabu Marszu, jakoteż w czasie uroczystości poświęcenia sztandaru w dniu 28 maja, daje przydziały poszczególnym oficerom w myśl instrukcji otrzymanych od Komisarza Głównego. Wydaje karty kwaterunkowe i żywienia dla oficerów we Lwowie. Stale urzęduje w kwaterze

Wydział Wykonawczy Zarządu i Komendy Okr. Zw. Strz. we Lwowie z Prez. Schmalem i Wicepr. na czele.

Dr. KAZIMIERZ DŁUSKI, Prezes Zarządu Głównego Związku Strzeleckiego w Warszawie.

Oddziały Strzeleckie podczas Mszy św. polowej z okazji poświęcenia sztandaru Zw. Strz. w Trzbowli. (4. VII. 1927.)

Woj. tarnopolski Dr. Kwaśniewski, Nacz. Wydz. Bezp. Radca Gergowicz i Prezes Okr. Schmal na manewrach Brygady Zw. Strz. pod Złoczowem. (2. I. 1927 r.)

Komendant Okręgu Edward Kruk Kolbuszewski ze sztabem na manewrach Brygady Zw. Strz. pod Złoczowem. (2. X. 1927)

siada przydzielonych oficerów, podoficerów i strzelców. Pierwszy oficer inspekcyjny obejmuje służbę w Zadwórzku dnia 26 o godz. 8 rano — we Lwowie o godz. 7 rano drugi ofic. inspekcyjny.—

21. Intendent w Zadwórzku i Lwowie.

Intendenci są odpowiedzialni za wyżywienie wszystkich uczestników i za sprawne funkcjonowanie kuchni, podaje stany wyżywienia oficerowi żywnościowemu armii czynnej i z nim uzgadnia sposób wydawania jakoteż układania menu.—

22. Oficer żywnościowy.

Oficer żywnościowy pracuje w myśl szczegółowej instrukcji otrzymanej od Intendenta i za swe czynności jest odpowiedzialny wobec Komisarza Głównego.—

23. Kierownik Prasy.

Kierownik prasy wydaje komunikaty, udziela informacji prasowych, opiekuje się przedstawicielami prasy i jest za swe czynności odpowiedzialny wobec Komisarza Głównego.

24. Naczelny Lekarz.

Naczelny lekarz obejmuje służbę dnia 26 o godz. 15-tej w Zadwórzku, — następnie po wystartowaniu i ukończeniu marszu urządza na placu Targów Wschodnich do dnia 28 do godz. 15-tej w myśl instrukcji reg. II. Marszu Zadwórzkiego od strony 114 — 115.—

25. Zastępcy Startera

Zastępcy Startera pracują wraz ze starterem głównym w myśl szczegółowych instrukcji otrzymanych od startera głównego. Prace swe rozpoczynają jak starter główny.—

26. Komisja sędziowska.

Członkowie Komisji sędziowskiej urzędują w myśl regulaminu II. Marszu Zadwórzkiego.—

27. Skarbnik.

Skarbnik kwatery sztabu marszu czyni wypłaty i przyjmuje wpłaty na podstawie kwitów oryginalnych i nakazów wypłaty lub przyjęcia podpisanych przez likwidatora i Komisarza Gł. Urzęduje w kwaterze sztabu marszu przez cały czas trwania uroczystości.

28. Likwidator

Likwidator książkuje dochody i rozchody na podstawie kwitów oryginalnych i nakazów wpłaty — podpisanych przez K. Gł.

29. Komisja likwidacyjna Zadwórzka.

W skład Komisji - Likwidacyjnej w Zadwórzku wchodzi: kwatermistrz, intendent, naczelny lekarz, Kmdt. żandarmerji, Kier. Ruchu. Obowiązki Komisji likwidacyjnej po wystartowaniu zawodników indywidualnych i drużyn. Kmdt. żandarmerji przeprowadzi ścisłą kontrolę kwater i zbierze wszystkie części ekwipunku pozostawione przez zawodników, — ładując je na auto i przydziela odpowiednich strzelców żandarmerji w celu odtransportowania do Lwowa do Oficera placu we Lwowie (Targi Wschodnie) Kwater-

mistrz załatwia wszelkie sprawy jak zwrot słomy, zwiniecie namiotów jakoteż wszelkie szkody poniesione przez ludność za jedno płacąc, na drugie wystawia kwity do zapłacenia we Lwowie.

Intendent uzgodni i potwierdzi oficerowi prowiantomu 52 pp. ilość wydanych porcji żywnościowych jak również weźmie potwierdzenie dla Kwt. Sztabu i złoży raport ze swych czynności. Po zupełnym zlikwidowaniu komisja likwidacyjna opuszcza Zadwórzko i posuwa się szlakiem w ten sposób, by na szlaku nie został nikt bez opieki. Przybycie swe do Lwowa melduje komisja u oficera sztabu gdzie otrzyma instrukcje co do dalszych swych czynności.

30. Komisja likwidacyjna we Lwowie.

Komisja likwidacyjna we Lwowie składa się z kwatermistrza, Intendenta, Naczelnego lekarza i Kmdta żandarmerji. Rozpoczyna swe urządowanie dnia 28 po obiedzie systematycznie jak odjeżdżają oddziały w myśl instrukcji komisji likwidacyjnej w Zadwórzku. Komisja spisuje protokół, który oddaje Komisarzowi głównemu meldując o zlikwidowaniu obozu na placu Targów Wsch.

31. Ogólne przepisy dla oficerów strzelców wszystkich stopni.

Każdy oficer przybywający do Lwowa otrzymuje od oficera inspekcyjnego książkę meldunkową, gdzie wpisuje dzień i godzinę przyjazdu, najdalej w ciągu dwóch godzin od chwili przyjazdu. Obowiązkiem oficera jest zameldować się u oficera sztabu we Lwowie lub u I zastępcy w Zadwórzku, który wpisuje datę zameldowania, przydział i czas trwania, funkcję i godz. oddania służby. Po upływie przydziału funkcji ponownie jest obowiązany zameldować się u oficera sztabu gdzie otrzyma dalszy przydział. Oficerowie żandarmerji przeprowadzać będą ścisłą kontrolę, spotkawszy oficerów strzeleckich w mundurze nie zameldowanych lub też posiadających książki nie wypełnione w myśl powyższego przepisu spowodują odstąpienie ich do oficera placu w Zadwórzku lub we Lwowie jakoteż spiszą odpowiedni protokół i przedłożą go Komisarzowi Głównemu.

32. Oficerowie bez przydziału.

Oficerowie strzelecki Okręgu lwowskiego, którzy nie zostali objęci niniejszym rozkazem, otrzymają przydział w dniu przybycia do Lwowa lub Zadwórzka po zameldowaniu się.—

33. Meldowanie o objęciu i oddaniu funkcji.

Każdy oficer obejmujący lub oddający funkcję melduje natychmiast telefonicznie lub pisemnie o wykonaniu rozkazu I. zastępcy w Zadwórzku, oficerowi Sztabu we Lwowie.—

34. Przydział podoficerów i strzelców.

Kmdt. Obwodu Nr. 1. przydzieli dnia 26 godz. 7 rano 5 podoficerów i 20 strzelców jako łączników oficera inspekcyjnego na dworcu głównym we Lwowie, 1 podoficera i 6 strzelców jako wartę honorową

Zarząd Obwodu Związku Strzeleckiego we Lwowie.

Inspekt. Armji Gen. Dyw. Norwid-Neugebauer wręcza sztandar strzelecki Komendantowi Obwodu w Złoczowie ob. T. Gąsiorowskiemu. (3. X. 1927). Obok stoją: prezes Izby Skarb. Dr. Pollak, prezes okr. Schmal, wicepr. okr. Baczyński i prezes obwodu radca Sołtyński.

do Kwat. Sztabu marszu.- Podoficerowie zameldują się o godz. 7 rano u oficera sztabu marszu, gdzie otrzymają instrukcje. Wystawi pluton honorowy dla przywitania przyjezdnych przedstawicieli władz w myśl rozkazu otrzymanego od oficera sztabu marszu. Pluton gotowy oczekiwać powinien w obozie dnia 26-go o godz. 7 rano wraz z muzyką okręgu Łuckiego. Kmdt. Obwodu Nr. 8 Złoczów przydzieli 4 podoficerów i 20 strzelców kwatermistrzowi w Zadwórzcu jako służbę kwaterunkową. Pluton kawalerji w Brodach zamelduje się u Kmdta żandarmerji w Zadwórzcu, który wyda szczegółową instrukcję. Oddział kawalerji z Kołomyji i z obwodu Brzeżany przydzielam jako żandarmów we Lwowie. Oddział kawalerji z Czortkowa przydzielam do żandarmerji w Zadwórzcu. Kmdt. Obwodu w Czortkowie uzupełni kompanje żandarmerji z własnego obwodu.

35. Pocztę sztandarowe.

Obwody posiadające sztandary strzeleckie wyślą pocztę sztandarową złożoną: 1 oficer Kmdt. pocztu sztandarowego, 3 podoficerów wraz z chorążym. Przestrzegam jednolitego umundurowania.

CZĘŚĆ III.

1. Dzień 28. maja.

Dnia 28. maja br. odbędzie się poświęcenie sztandaru obwodu lwowskiego, oraz poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Domu legionowo-strzeleckiego.

2. Organizacja pułków.

Strzelcy, którzy będą brali udział w uroczystości, zostaną zorganizowani w pułki piechoty w dniu 27. maja po zakończeniu Marszu Zadwórzeńskiego.

3. Etat pułku.

Dowódca pułku, i adjutant, 3 Dowódców Baonów, 3 adjutantów, 9 D-ców kompanji, 1 oficer sztandarowy, razem 18 oficerów. 27 D-ców plutonów podoficerów, 81 drużyn, 972 strzelców.

4. Podział pułków.

1 pułk: 3 Baony, 1 Baon: 3 kompanje, 1 kompanja: 3 plutony, 1 pluton: 3 drużyny, 1 drużyna: 13 strzelców wraz z drużynowym.

5. Dowódcy pułków, baonów.

Funkcję dowódców pułków przyjęli:

- I. pułk Kmdt. Okręgu Łódź Ob. Piątkowski,
- II. pułk Kmdt. Okręgu Wilno Ob. Muzyczka,
- III. pułk Kmdt. Okręgu Poznań Ob. Latour,
- IV. pułk Kmdt. Okręgu Warszawa Ob. Ferencowicz,
- V. i VI. pułk zorganizowany będzie z Okręgu Przemyskiego i Krakowskiego i rozkaz Komendy Okręgu Przemysłu i Krakowa wyznaczy wszystkie szarże funkcji.

Dowódcami Baonów mianuję:

- I. pułk 1 Baon Kmdt. Obw. Ob. Welenowski Henryk
- " 2 Baon Kmdt. Obw. Ob. Tabęcki Mieczysław
- " 3 Baon p. o. Kmdt. Baonu Ob. Kochanowski [Gustaw

- II. pułk 1 Baon Kmdt. Obw. Ob. Nowak Tadeusz
- " 2 Baon p. o. Kmdt. Obw. Ob. Byra
- " 3 Baon p. o. Kmdt. Baonu Ob. Wiliński Franc.
- III. pułk 1 Baon Kmdt. Obw. Ob. Wojtyna Bronisław
- " 2 Baon p. o. Kmdt. Baonu Ob. Peplowski Leon
- " 3 Baon p. o. Kmdt. Obw. Ob. Sosnowski Tad.
- IV. pułk 1 Baon Kmdt. Obw. Ob. Jarmulski Maksym.
- " 2 Baon Kmdt. Obw. Ob. Koger Franciszek
- " 3 Baon Kmdt. Baonu Ob. Dr. Sęk Tadeusz.

6. Przydział Obwodów.

- I. pułk tworzyć będzie: Obwód Nr. 1. Lwów, Obwód Nr. 2 Rawa-ruska, Obwód Nr. 8 Stanisławów,
- II. pułk: Obwód Nr. 4. Złoczów, Obwód Nr. 5. Tarnopol.
- III. pułk: Obwód Nr. 6. Czortków, Obwód Nr. 3. Radziechów, Obwód Nr. 9. Kałusz.
- IV. pułk: Obwód Nr. 7. Kołomyja, Obwód Nr. 10. Brzeżany.

7. Przydział oficerów.

- Do I. pułku przydzielam oficerów z Obw. Nr. 1, 2 i 8.
 Do II. " " " z " " 4 i 5.
 Do III. " " " z " " 6, 3 i 9.
 Do IV. " " " z " " 7 i 10.
 Przydzieleni oficerowie meldują się o godz. 16 dnia 27/V
 I. pułk u Kmdta Obw. Nr. 1. Ob. Weleniowskiego,
 II. " " " " 2. Ob. Nowaka Tadeusza
 III. " " " " 6. Ob. Wojtyny Bronisława
 IV. " " " " 8. Ob. Jarmulskiego Maks.

Wyżej wymienieni D-cy Baonów są zastępcami D-ców, pułków wyznaczają oni D-ców kompanji i z organizują z przydzielonych Baonów pułki a 3 kompanje 1 Bataljon.

8. Oficer kierunkowy.

Dowódca III. pułku wyznaczy 2 oficerów kierunkowych.

1. Mianowanie kawalerji.

Dowódcą kawalerji mianuję Kmdt. Obwodu Ob. Freya Artura. Jako oficerów kawalerji przydzielam O. Klamrę i Wałęckiego.

10. Oficerowie Kawalerji i oddziały.

Oficerowie kawalerji i oddziały kawaleryjskie meldują się u D-cy kawalerji dnia 27. o godz. 16, od którego otrzymają szczegółowe rozkazy.

11. Koncentracja Obwodów.

Kmdci Obwodów zawiadomią wszystkich strzelców, by każdy zaopatrzył się we własne wyżywienie aż do przyścia do Lwowa, gdyż porcji żywnościowych obwód nie otrzyma. W obwodzie, w którym koncentracja trwa dłużej, Komitety II. Marszu Zadwórzeńskiego muszą się zająć wyżywieniem tych strzelców.

12. Umundurowanie.

Kmdci Obwodów nawiążą kontakt z Dciami pułków i we własnym zakresie postarają się uzyskać potrzebną ilość umundurowania i broni, zaś przy pomocy Komitetu powiatowego i Komitetu II. Marszu Zadw., uzupełnią brakujące czapki i odznaki boczne.

Komenda Obwodu Związku Strzeleckiego we Lwowie

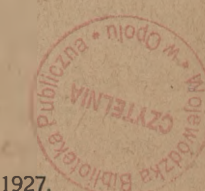
Ob. Pawłowski, Prezes Sekcji Sztandarów.

Gen. Janusz Głuchowski w otoczeniu sztabu na strzeleckim pokazuje nowoczesnej Obrony Lwowa (8. VI. 1927.)

Komisja Sędziowska i Starterzy na mecie I. Marszu Zadwórzeńskiego we Lwowie dnia 20. III. 1927.

13. Koszta przyjazdu.

Wszystkie Obwody, wyjeżdżające ze swego miejsca postoju płacą całe bilety III. klasy do Lwowa i Zadvórza. Dlatego też na ten cel muszą zdobyć fundusze przez Komitet II. M. Zadw. i Komitet pow. P. W. i W. F. Komenda Okręgu — o ile uzyska fundusze na przejazd — takowe rozdzieli procentowo według ilości zgłoszeń ludzi na podstawie raportu, nadesłanego przez Obwody (rozkaz K. O. Nr. 7). Obwód, który wspomnianego raportu nie nadesłał, żadnej subwencji nie otrzyma. Przyznane kwoty na bilety kolejowe Kmdci Obwodów otrzymają na 3 dni przed wyjazdem telegraficznie.

14. Zamawianie wagonów.

Kmdci Obwodów zgłoszą u naczelnika stacji niezbędną ilość wagonów i godzinę odjazdu. Odpis zgłoszeń nadesłać do Kmdy Okręgu na 14 dni przed wyjazdem.

15. Meldunek o zorganiz. Komitetu II. M. Zadw.

Komendanci Obwodów nadesłali do dnia 15. V. wykaz miejscowości, w których zostały utworzone Komitety II. Marszu Zadw. i cyfrę uzyskanych kwot, które będą świadectwem najlepszym o zdolności danego Komendanta Obwodu.

16. Doręczenie rozkazu organizacyjnego.

Komendanci Obwodów doręczą powyższy rozkaz wszystkim oficerom swego Obwodu, — nieznaną jomością powyższego rozkazu nie może się nikt z oficerów tłumaczyć. Dnia 27 odbędzie się raut we Lwowie wydany przez miasto — na który jawią się wszyscy oficerowie wolni od służby - (27./V. 1928).

17. Przypomnienie.

Przypominam rozkaz Komendy Okręgu Nr. 7 pkt. 15. reg. musztry część I.) Komendanci Obwodów przypilnują ścisłego wykonania. —

Edward Kruk Kołbuszewski
Komendant Okręgu.

Rozkaz Organizacyjny Nr. 2. II. Marszu Zadvórzańskieg.

1. Mianowania na czas II Marszu Zadvórzańskieg.

Z dniem dzisiejszym mianuję kompanijnego ob. Nowickiego Kmdtem III. odcinka w Kurowicach, Kmdtem odcinka Nr. IV. w Ostrowie, Kmdta Obwodu Ob. Hildebranta Mich. Kmdtem odcinka Nr. V. w Winnikach-Unterbergen, Kmdta. Obwodu Ob. Misiewicz Leona, Kmdtem odcinka Nr. VI. Winniki-Unterbergen-roгатka Łyczakowska, Ob. komp. Kapuścińskiego. Odcinek od roгатki Łyczakowskiej do mety obsadzi Ob. Hutter Władysław.

2. Wyznaczenie oddziałów przydzielających kontrolerów.

Odcinek Nr. 1. i Nr. 2. obejmje wojsko, kompanja Przemyślany obejmuje odcinek Nr. 3, 4 i 5 od Kurowic do Winniki-Unterbergen, odcinek Nr. VI. od Winniki-Unterbergen do roгатki Łyczakowskiej Obwód Nr. 3. Radziechów, zaś do obsadzenia odcinka Nr. VIb. od roгатki Łyczakowskiej do mety, przydzielili na kontrolerów ludzi Kmdt. mety Ob. Frey Artur.

3. Objęcie funkc. przez Kmdtów odcinka.

Kmdci odcinków zameldują się do objęcia funkcji u II. zastępcy Komisarza Głównego Ob. Jarmulskiego dnia 26. bm. i do godz. 20-ej oglądają swe odcinki i wyznaczają swych zastępców. O godz. 20-ej dnia 26. bm. zameldują w kwaterze Sztabu II. Marszu Zadw. o objęciu swej funkcji i podadzą liczbę kontrolerów którymi rozporządzają.

4. Łącznicy.

U każdego Kmdta odcinka zamelduje się w dniu 26. bm. o godz. 20 dwóch skautów łączników, którzy spełniać będą służbę łącznikową na rowerach.

5. Ogólne obowiązki Kmdtów odcinków.

Obowiązkiem Kmdtów odcinków jest obsadzić całą trasę łańcuchem kontrolerów, nawiązać kontakt z sąsiednimi odcinkami, wyznaczyć zastępcę przy telefonie z 2-ma łącznikami i ci będą go informować o wydanych rozkazach. Kmdci odcinków winni zaznaczyć kontrolerów z regulaminem II. Marszu Zadw. i czuwać cały czas trwania marszu na trasie. Ściągnięcie kontrolerów nastąpi na zlecenie II. zastępcy Komisarza Gł. Za dopełnienie wyżej wym. czynności Kmdci odcinków są odpowiedzialni przed II. zastępcą Komisarza Gł. w myśl reg. II. Marszu Zadw. strona 103 do 105.

6. Kompanja Przemyślany.

Kmdt-kompanji Przemyślany wymaszeruje dnia 26. bm. z Przemyśla do Kurowic gdzie z ludźmi przenocuje a o godz. 20-ej zamelduje stan kompanji ilość ludzi i wyznaczony odcinek jaki ma objąć, zaś dnia 27. bm. o godz. 4-ej obsadzi III. odcinek i po obsadzeniu tego odcinka ludzi zbywających odda do dyspozycji Kmdtom odcinków IV i V, którzy autami ciężarowymi zostaną przewiezieni na nowo wyznaczone odcinki. Do obsadzenia odcinków Nr. VI ma Kmdt. Obwodu Radziechów wyznaczyć wystarczającą ilość ludzi. Na objęcie tych odcinków ludzie ci mają wyjechać dnia 27 o godz. 3 rano.

7. Zastępcy Kmdtów odcinków.

Komendanci odcinków wyznaczają szefów oddziałów jako swych zastępców.

8. Zakwaterowanie.

Komendanci Obwodów i Oddziałów zwrócą uwagę wszystkim strzelcom przybywającym na

Ks. Biskup Dr. Władysław BANDURSKI.

Oddział Kawaleryjski Związku Strzeleckiego w Brodach i oficerowie 22 p. ul. W. P. z prez. Malskim na czele.

II. Marsz Zadw. że na kwaterach nie będzie zupełnie przykrycia. W przykrycie mają się zaopatrzyć sami strzelcy, gdyż zakwaterowanie w Zadwórze będzie miało miejsce w wagonach kolejowych z dodaniem słomy, zaś we Lwowie w pawilonach Targów Wchodnich, gdzie również będzie wyłącznie tylko słoma.

9. Wyżywienie.

Kmdci Obwodów i Oddziałów zawiadamia wszystkich strzelców, że w Zadwórze otrzymają pożywienie dopiero w dniu 26 bm. o godz. 7.30 wieczorem i do tej pory każdy strzelec będzie musiał sam zaopatrzyć się w wyżywienie.

10. Przybory do jedzenia.

Wszyscy uczestnicy II. Marszu Zadw. mają być zaopatrzeni w przybory do jedzenia t. j. mienażka wzgl. naczynie odpowiednie, łyżki i noże gdyż pod żadnym warunkiem przybory te wydawane nie będą, niestosujący się do powyższego zarządzenia sami będą musieli przypisać sobie konsekwencje jakie mogą wynikać z braku tych przyborów.

11. Wagony kolejowe zamawianie.

Kmdci Obwodów zgłoszą u zawiadowców stacji kolejowych godz. wyjazdu i potrzebną ilość wozów, równocześnie nadeszłą o tem meldunek do Komendy Okręgu.

12. Noszenie pasów koalicyjnych.

Przypominam, że w myśl poprzednio wydanych rozkazów noszenie pasów koalicyjnych jest dozwolone od szefa oddziału w górę — za dopilnowanie powyższego rozkazu czynię Kmdtów osobiście odpowiedzialnymi.

13. Świadczenia lekarskie.

W myśl § 22 regulaminu II. Marszu Zadw. zawodnicy indywidualni i drużyny przybywające na stację kolejową do Zadwórze mają być zaopatrzeni w świadectwa lekarskie, które winni okazać w czasie przeprowadzania kontroli sanitarnej.

Edward Kruk Kolbuzewski
Komendant Okręgu.

AVIZO! W celu ujednostajnienia odznak oficerskich w Okręgu Komendanci Obwodów przypilnują, by oficerowie, którzy nie posiadają odznak przepisowych, odwrotnie je zamówili w Komendzie Okręgu. Odznaki będą wysyłane za zaliczką.

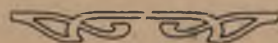
Z okazji II. Marszu Zadwórzeńskiego zostały wydane nalepki w cenie 20 groszy sztuka. Komendanci Obwodów spowodują, by Komitety lokalne II. Marszu Zadwórzeńskiego natychmiast zamówiły odpowiednią ilość nalepek, wysyłając zamówienia pod adresem: Inż. Konrad Lisowski, Lwów, ul. Niemcewicza 48. Tel. 96.

WYKAZ

zgłoszonych uczestników i zawodników na II. Marsz Zadwórzeński d. 27 maja 1928 r.

Obwód Lwów	351
Obwód Rawa - Ruska	638
Obwód Radziechów	443
Obwód Złoczów	822
Obwód Tarnopol	561
Obwód Czortków	756
Obwód Kołomyja	726
Obwód Stanisławów	156
Obwód Kałusz	126
Obwód Brzeżany	789
Związek Strzelecki Okręg Przemyśl	298
Związek Strzelecki Okręg Kraków	926
Inne Okręgi	78
Razem Związek Strzelecki	6.670
Wojsko	267
Policja Państwowa	82
Organizacje P. W. i Kluby sportowe	181
Ogółem wszystkich uczestników i zawodników	7.200
Ponadto drużyny żeńskie i zawodniczki indywidualne	100
Ogólna suma	7.300

zawodników i uczestników zgłoszonych na II. Marsz Zadwórzeński

Kompanja Okręg. Legijonowo-Strzelecka pod przewodnictwem rezesu Okręgu Schmala we Lwowie w kwietniu 1928 r.

Oddział Związku Strzeleckiego w Kamionce Strumiłowej.

Konferencja Obwodowa Zw. Strz. w Czortkowie w obecności oficerów i prezesów Oddziałów pod przewodnictwem Prezesa Obwodu Dyr. Justyna Dworskiego i Kmdta Obw. Bronisława Wojtyny. (1928)

Uszykowane oddziały strzeleckie podczas Mszy św. polowej z okazji poświęcenia sztandaru Zw. Strz. w Złoczowie. (3. X. 1927)

Wydawanie obiadów Strzelcom po manewrach Brygady Związku Strzeleckiego pod Złoczowem. (2. X. 1927 r.)

HENRYK SCHMAL
Inicjator i Organizator Marszu Zadwórzeńskiego, Prezes Okręgu
Lwowskiego Zw. Strz. i Zw. Leg. Pol. Ziemi Czerwieskiej.

EDWARD KRUK KOLBUSZEWSKI
Komisarz Główny Marszu Zadwórzeńskiego, Komendant
Okręgu Lwowskiego Związku Strzeleckiego.

KOMITET OBYWATELSKI UROCZYSTOŚCI LEGJONOWO-STRZELECKICH OKRĘGU LWOWSKIEGO

POD HONOROWEM PRZEWODNICTWEM J. WIELMOŻNYCH P. P.
Inspektora Armji we Lwowie Generała Dywizji Mieczysława Norwid-Neugebauera, Wojewody lwow-
skiego Dra Piotra Dunin-Borkowskiego, Wojewody tarnopolskiego Dra Mikołaja Kwaśniewskiego,
Wojewody stanisławowskiego Dra Kazimierza Morawskiego, Dowódcy Korpusu Nr. VI. we Lwowie
Gener. Brygady Bolesława Popowicza, Komisarza Rządu p. o. Prez. m. Lwowa Jana Strzeleckiego.

URZĄDZA WE LWOWIE:

W NIEDZIELĘ DNIA 27. MAJA 1928 ROKU

ZAWODY II. MARSZU ZADWÓRZAŃSKIEGO

i W PONIEDZIAŁEK DNIA 28. MAJA 1928 ROKU

POŚWIĘCENIE SZTANDARU ZWIĄZKU STRZELECKIEGO OBW. LWOWSKIEGO
ORAZ KAMIENIA WĘGIELNEGO POD BUDOWĘ WŁASNEGO DOMU LEGJONOWO-STRZELECKIEGO
IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Prezydjum Komitetu Obywatelskiego Wykonawczego:

Prezes Okręgu HENRYK SCHMAL
Przewodniczący

Komendant Okręgu Edward Kruk Kolbuszewski
Prezes Sekcji Technicznej
Dyrektor Jan Puchalski
Prezes Sekcji Skarbowej

Wiceprezes Okręgu Karol Baczyński
Zastępca Przewodniczącego
Radca Marian Dziędzielewicz
Prezes Sekcji Obchodowej

PROGRAM

UROCZYSTOŚCI LEGJONOWO-STRZELECKICH OKRĘGU LWOWSKIEGO

POŁĄCZONYCH

z zawodami II. Marszu Zadwórzeńskiego, poświęceniem sztandaru
Związku Strzeleckiego Obwodu Lwowskiego i kamienia węgielnego
pod budowę własnego domu Legionowo-Strzeleckiego Im. Józefa
Piłsudskiego.

Sobota, dnia 26 maja: we Lwowie.

Przyjazd zawodników i uczestników.
Godz. 16-ta wyjazd zawodników i części uczestników do Zadwórze.
Godz. 20-ta capstrzyk orkiestr na ulicach m. Lwowa i iluminacja Kopca Unji Lubel.

w Zadwórze:

Przyjazd zawodników na zawody.
Godz. 19-ta odprawienie modłów na Kopcu Bohaterów Zadwórzeńskich i złożenie
wieńca na mogile poległych Bohaterów Zadwórzeńskich.
Godz. 20-ta kolacja i capstrzyk orkiestr.

Niedziela, dnia 27 maja: w Zadwórze:

Godz. 3 rano pobudka.
Godz. 3:30 śniadanie.
Godz. 4. start indywidualny.
Godz. 4.30 start drużyn.

we Lwowie:

Godz. 7 rano pobudka orkiestr.
Godz. 9 do 12-ej przybycie zawodników i drużyn do mety pod pomnik Mickiewicza,
koncert orkiestr.
Godz. 15-ta wspólny obiad na placu Targów Wschodnich.
Godz. 18-ta rozdanie nagród na placu Targów Wschodnich.
Godz. 19:30 zniżkowe przedstawienia w kinach i teatrach.
Godz. 22-ga Raut w Salach Ratusza.

Poniedziałek, dnia 28 maja: we Lwowie.

Godz. 6 rano pobudka.
Godz. 7 rano śniadanie.
Godz. 7:30 zbiórka Oddziałów na placu Targów Wschodnich.
Godz. 9. Msza święta w Katedrze.
Godz. 10. raport Oddziałów strzeleckich na placu przed gmachem Uniwersytetu
Jana Kazimierza przy ul. Marszałkowskiej 1.
Godz. 10.20 poświęcenie sztandaru Związku Strzel. Obw. Lwowskiego na placu przed
gmachem Uniwersytetu Jana Kazimierza przy ul. Marszałkowskiej 1.
Godz. 11:30 poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę własnego domu Legjo-
nowo-Strzel. Okr. Lwowskiego Im. J. Piłsudskiego przy ul. Wagowej.
Defilada Oddziałów Związku Strzeleckiego pod pomnikiem Mickiewicza.
Godz. 15-ta wspólny obiad na placu Targów Wschodnich.
Odjazd zawodników i uczestników.

UWAGA: przy wszystkich pociągach oczekiwać będą przybywających kwatermistrze począwszy od
godz. 7 rano sobota dnia 26 maja.

Zakwaterowanie we Lwowie w pawilonach na placu Targów Wschodnich.
Zawodnicy i uczestnicy otrzymają we Lwowie u oficera placu Związku Strzeleckiego na
Targach Wschodnich kartę bezpłatnego przejazdu koleją ze Lwowa do miejsca zamieszkania.
W razie niepogody częściowa zmiana programu podana zostanie na miejscu.

SPRAWOZDANIE

z działalności Zarządu i Komendy Okręgu Związku Strzeleckiego we Lwowie.

SKŁAD ZARZĄDU I KOMENDY OKRĘGU:

1. Henryk Schmal, Prezes Okręgu.
2. Karol Baczyński, Wiceprezes Okręgu.
3. Edward Kruk Kolbuszewski, Komendant Okręgu,
4. Józef Jankowski, sekretarz Okręgu.
5. Jan Bahyrycz, Ref. Org. Wyszkoliowy.
6. Tadeusz Nowak, Ref. Kult. Oświatowy.
7. Marjan Rusiniak, Skarbnik Okręgu.
8. Tadeusz Sosnowski, Ref. Sportowy Okręgu.
9. Otylja Wesołowska, Ref. Pracy Kobiet.
10. Michał Kolendowski, Ref. Gospodarczy.
11. Ignacy Humen, Adjutant.
12. Marjan Rychłowski, Szef Kancelarii.

Równocześnie w skład, pełnego Zarządu Okręgu wchodzi wszyscy Prezesi i Komendanci Obwodów Związku Strzeleckiego.

Okręg Lwowski posiada 10 Obwodów i 300 Oddziałów Związku Strzeleckiego w liczbie ponad 20.000 członków Związku Strzeleckiego.

SKŁAD ZARZĄDU I KOMEND OBWODOWYCH:

- Lwów — Prof. Dr. Leon Kozłowski, Kierownik Obw.
— Henryk Welenowski, Komendant Obwodu.
- Rawa-Ruska — Świątkiewicz, Prezes Obw.
— Gustaw Kochanowski, Komend. Obw.
- Radziechów — Michał Hildebrandt, Kier. i Kom. Ob.
- Złoczów — Zdzisław Sołtyński, Prezes Obwodu.
— Tadeusz Lambert, Komendant Obwodu.
- Tarnopol — Jan Niemiec, Prezes Obwodu.
— Leonard Misiewicz, Komendant Obwodu.
- Czortków — Justyn Dworski, Prezes Obwodu.
— Bronisław Wojtyna, Komendant Obwodu.

- Kołomyja — Maksymilian Jarmulski, Kier. i Kom. Ob.
- Stanisławów — Rajmund Chłopecki, Prezes Obwodu.
— Mieczysław Tabęcki, Komendant Ob.
- Kalusz — Julian Madejski, Prezes Obwodu.
— Jan Staruss, p. o. Komendanta Obwodu.
- Brzeżany — Inż. Weigel, Prezes Obwodu.
— Artur Frey, Komendant, Obwodu.

W ciągu roku gospodarczego załatwiono i wysłano pism 3.767. W konkretnym wysiłku pracy Okręg zorganizował wielkie imprezy jak n. p. Marsz Zadwórzeński, Pokaz nowoczesnej obrony Lwowa, manewry Brygady strzeleckiej pod Złoczowem, marsz Brzeżański i t. d. i t. d.

Wszystkie ośrodki organizacyjne zorganizowały szereg imprez we własnym zakresie w szczególności **wiele zawodów strzeleckich i pieszych**. Okręg prowadzi równomierną pracę w kierunku wychowania obywatelskiego, przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, oraz dąży do uzyskania całkowitej samowystarczalności gospodarczej wszystkich ośrodków organizacyjnych Zw. Strz. Raz na kwartał odbywają się konferencje Okręgowe na których ustalone są w obecności delegatów z Warszawy wytyczne do pracy na najbliższy okres.

Komisja Rewizyjna Okręgu przeprowadza szkcontro kasy każdego miesiąca. W ogólności **wedle oświadczeń Zarządu i Komendy Głównej w Warszawie Okręg Lwowski cieszy się opinią jednego z najlepszych Okręgów Związku Strzeleckiego w Polsce.**

Posterunkowy Policji Państwowej na mecie Marszu (im. Gen. Rydza Śmigłego w Brzeżanach (24. IX. 1927)

Trębacz banderji wiejskiej na szlaku I. Marszu Zadwórzeńskiego (20. III. 1927).

Wydział Wykonawczy Zarządu Okr. Zw. Legionistów Polsk. we Lwowie z prez. Schmalem i wicepr. Baczyńskim i Wójcikiem.

Komendant Obw. Brzeżany Artur Frey na czele II. Baonu grupy czerwonych na manewrach Brygady Związku Strzeleckiego pod Złoczowem (2. X. 1927).

Z działalności Obwodu lwowskiego Związku Strzeleckiego.

Historja lwowskiego Obwodu Z. S. tak wybitnie łączy się z rozwojem Związku Strzeleckiego, że trudno opisywać ją oddzielnie.

Lwów, jako punkt założenia naszej Organizacji, skupiał do czasu wojny światowej wszystkie twórcze siły Z. S.; tu mieściły się wszystkie Komendy i Zarządy Strzeleckie, Lwów był terenem przysposobienia pierwszych szeregów polskiego żołnierza.

W wolnej Polsce na terenie Ziemi Czerwieńskiej cały ciężar pracy Strzeleckiej spoczywa w Zarządzie i Komendzie Okręgu z siedzibą we Lwowie. Obwód Lwów obejmuje mniej więcej obszar powiatu lwowskiego z 35 oddziałami w sile 700 członków.

Miasto Lwów posiada trzy oddziały Związku Strzeleckiego tj. śródmieście Oddz. I, gródeckie II i wóleckie III. W imię prawdy stwierdzamy, że praca na naszym terenie jest bardzo ciężka dzięki rozbiciu społeczeństwa na polityczne stronnictwa. Strzelec jako przysposobienie wojskowe bezwzględnie stoi na straży dobra i całości Państwa, ponieważ jest siłą obronną z ogólnej siły narodu dla obrony Rzeczypospolitej.

Szeregi nasze, to młodzież przeważnie wiejska i rzemieślnicza, daleka od polityki, karna i ofiarna. Dlatego mimo braku funduszy, biedni ale dostojni miłością Ojczyzny idziemy naprzód.

Obwód Z. S. jest w pełni rozwoju; ofiarowany nam przez Okręg Związku Legionistów we Lwo-

wie sztandar uważamy za święty znak, przy którym organizować będziemy wszystkie nasze Oddziały. Wierzymy niezłomnie, że zapal służenia Państwu porwie wartościową młodzież w nasze szeregi.

Wyszkolenie Oddziałów postępuje naprzód pod kierunkiem Komendanta Obwodu. Brak pomieszczenia Oddziałów i funduszy utrudnia pracę. Celem zdobycia pieniędzy na sprawienie mundurów i przyborów ćwiczebnych, nadto na pomoc Oddziałom, Zarząd Obwodu zakłada Spółdzielnię, która odpowiednimi operacjami ekonomicznymi będzie musiała zasiląć kasę Obwodu.

W końcu musimy złożyć gorące podziękowanie Władzom, zwłaszcza Wojskowym za życzliwość i możliwą pomoc w naszej pracy przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego i obywatelskiego.

SKŁAD ZARZĄDU OBWODU:

Przewodniczący: **prof. Dr. Kozłowski Leon**,
Zastępca: **Radca Dziędzielewicz Marjan**,
Sekretarz: **Ludwik Witośławski Józef**,
Skarbnik: **Falkowski Jan**,
Referent Oświatowy: **Niemiec Jan**,
Członkowie: **Hutter Władysław**, **Köhler Ferdynand**,
Rzepecki Jan, **Rzepecki Michał** i **Testant Obalski Gustaw**.

Komendant Obwodu: **Welenowski Henryk**.

Ogólne Sprawozdanie

z działalności Zarządu Okręgowego Lwowskiego Związku Legionistów Polskich za czas od 1. kwietnia 1927 do dnia 30. kwietnia 1928 r.

SKŁAD ZARZĄDU OKRĘGU:

Schmal Henryk, prezes okręgu
Baczyński Karol, I. wiceprezes okręgu
Wójcik Jan, II. „ „
Szczerski Gustaw III. „ „

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

Jankowski Józef, sekretarz
Harna Walery, skarbnik
Galiński Adam, inż. **Krykiewicz Marjan**, **Klisowski Kazimierz**, **Polinkiewicz Henryk**, **Szczepański Antoni**, **Łoziński Marjan**, **Łoziński Antoni**, **Śliwiński Henryk**, **Popper Rudolf**, **Cybulski Stanisław**, **Sydorowicz Piotr**, **Kluk Mikołaj**.

Okręg liczy **ponad 5.000 członków** założycieli i zwyczajnych w 15 oddziałach a to: Lwów, Brzeżany, Czortków, Jarosław, Kołomyja, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Stryj, Drohobycz, Łańcut, Tarnopol, Złoczów, Borysław i Stanisławów.

OGÓLNE CZYNNOŚCI ORGANIZACYJNE.

Kwiecień 1927 r.

Odbyto 4 posiedzenia Zarz. Okr. Wzięto udział w uroczystościach Tow. im. Kościuszki, w Walnem Zebraniu Zw. Oficerów Rezerwy, Walnem Zebraniu Związku Inwalidów. Zorganizowano zebranie informacyjne członków legionistów-kolejarzy dla stworzenia przy Zarz. Okr. Sekcji kolejowej.

Obw. wiceprezes Wójcik z ramienia Okręgu interwenjował w Bratniej Pomocy Zarz. Gł. w War-

Inspektor Armji Gen. Dyw. Norwid-Neugebauer przemawia do Strzelców w Złoczowie na obiedzie polowym, z okazji poświęcenia sztandaru Związku Strzeleckiego (3. X. 1927 r.)

Oddział Związku Strzeleckiego w Rohatynie ze starostą Harmatą i kompanijnym Czaplińskim na czele.

Oddział Związku Strzeleckiego Rzęsna Polska

Komendant Obwodu Kołomyja inż. Jarmulski na czele I. Baonu grupy czerwonych podczas manewrów Brygady Zw. Strz. pod Złoczowem. (2. X. 27.)

szawie w różnych sprawach organizacyjnych. Dn. 15. maja postanowiono zwołać doroczny Walny Zjazd delegatów Okręgu. Postanowiono zorganizować tradycyjne Święcone dnia 2. maja b. r. Interwenjowano kilkakrotnie w lwowskim Magistracie w sprawie udzielić się mającej parceli pod budowę własnego domu legionowego.

Maj 1927 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarz. Okr. Dnia 2. maja odbyło się tradycyjne Święcone. Dnia 3 maja poczet sztandarowy Związku wziął udział w Świącie Państwowym. Wzięto udział w Świąconem w Ochotn. Straży Pożarnej „Sokół”. Udzielono 15 członkom Zw. posad zawodowych. Interwenjowano w Magistracie o parcelę bud. Zw. otrzymał koncesję na kino wędrownie. Dnia 16. maja prezes Schmal wziął udział w Zebraniu Zw. Legionistów w Tarnopolu, zaś 29 maja w Zjeździe Strzeleckim w Przemyśle. Interwenjowano w Magistracie w sprawie subwencji i parceli. Odbyto doroczny Zwyczajny Walny Zjazd Delegatów Okręgowych.

Czerwiec 1927 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarz. Okr. 4/6. odbyto Zebranie Informacyjne członków Zw. Odbyto Zebranie w sprawie Osiedla leg. strzeleckiego. Przeprowadzono rejestrację Peowiaków, Legionistów i przedwojennych strzelców. 16. VI. odbyto zebranie w sprawie Osiedla. Przeprowadzono szkonto kasy za kwiecień i maj 1927. Wzięto udział w Komitecie sprowadzenia zwłok J. Słowackiego. Odbyto lustrację 6 Oddziałów legionowych. Interwenjowano w Magistracie w sprawie parceli i subwencji. 16. VI. odbyto festyn na Świtezi. Udzielono pożyczki 11 członkom Zw. Udzielono bezzwrotnych zapomóg 4 członkom Zw.

Lipiec 1927 r.

O odbyto 5 posiedzeń Zarz. Okręgu. Przeprowadzono szkonto kasy za czerwiec 1927. Otrzymano ponad 300 dzieł dla biblioteki Zw. jako dar dobrowolny. 10 lipca wzięto udział w Walnym Zjeździe Straży Pożarnej w Poznaniu. Bratnia Pomoc nawiązała kontakt z delegacją czeską w celach handlowych. Otrzymano 1000 zł. subwencji z Magistratu. Poczyniono przygotowania do przyjęcia delegacji amerykańskiej w dniu 25 lipca.

Otrzymało zezwolenie na wprowadzenie w życie Loterii fantowej Zw. Leg. Pol. oraz eksmisję 100.000 losów. Zakupiono 3.875 m. lasu za cenę 160 dol. dla Osiedla Leg. Strzel. Delegacją wzięła udział w uroczystości 40-lecia kapłaństwa Ks. Dra Biskupa Bandurskiego. Wzięto udział w poświęceniu sztandaru Zw. Strzel. w Trembowli. Interwenjowano u p. Prezydenta Mościckiego w sprawie subwencji dla Osiedla. Otrzymano hurtownię tytoniową. Zorganizowano festyn leg.-strzelecki.

17. lipca odbyto konferencję Leg. - Strzel z udziałem delegatów prowincjonalnych oraz przy obecności Kom. Gł. Zw. Strzeleckiego ob. Kieszkowskiego.

Sierpień 1927 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarz. Okr. Odbyto uroczystą Akademię. Urządzono doroczną zbiórkę uliczną. Wynajęto lokal przy ulicy Gródeckiej 69. 21. VIII. prezes Schmal wziął udział w Walnym Zebraniu w Tarnopolu. Wzięto udział w Świącie Żołnierza Polskiego. Delegowano członków Zarz. do Ochotniczej Straży pożarnej na obchód 60. lecia tej straży. Delegacja wzięła udział w poświęceniu sztandaru Zw. Strzeleckiego w Brzeżanach. Zaprowadzono telefony w Zw. Leg. i Zw. Strzeleckim.

Wrzesień 1927 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarządu Okręgu. Odbyto Raut i poświęcenie lokalu przy ulicy Grodeckiej. Interwenjowano w Magistracie w sprawie parceli. Wzięto udział w Walnym Zebraniu Zw. Leg. w Przemyśle. **Ob. Baczyński wszedł do Rady Przybocznej m. Lwowa.** Przeprowadzono szkonto kasy hurtowni tytoniowej.

Październik 1927 r.

O odbyto 5 posiedzeń Zarz. Okręgu. Wzięto udział w Świącie Hufców szkolnych, w święcie 40 pp. oraz w poświęceniu sztandaru strzeleckiego w Złoczowie. **Prezes Schmal wziął udział w manewrach Brygady Strzeleckiej w Złoczowie.** Interwenjowano w sprawie parceli w Magistracie. Stworzono komisję dla przeprowadzenia remontu wynajętego lokalu przy ulicy Grodeckiej 69. Magistrat przyznał Zarz. Okręgu grunt przy ulicy Wagowej o obszarze 156 sążni kwadratowych w/g wartości 31.200 złotych. Otrzymano z m. Lwowa 1.000 zł. subwencji na remont lokalu. **O odbyto konferencję okręgową dnia 23. X.** Interwenjowano ponownie w Magistracie w sprawie parceli.

Listopad 1927 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarz. Okr. Magistrat przyznał dla Osiedla Leg.-Strzel. 2 morgi 769 sążni ziemi. Dnia 10. XI. urządzono Raut w sali Magistratu. Przeprowadzono lustrację hurtowni tytoniowej. Wzięto udział w dniu 11. XI. w uroczystościach Państwowych nabożeństwie i Akademii. Przeprowadzono szkonto kasy Zw. Leg. za miesiąc sierpień, wrzesień i październik 1927. Udzielono posad zawodowych 5-ci członkom Związku.

Grudzień 1927 r.

O odbyto 4 posiedzeń Zarządu Okręgu. Udzielono 4 członkom Zw. bezzwrotnych zapomóg. Przeprowadzono szkonto Kasy Zw. za miesiąc październik i listopad 1927. Dnia 28. XII. udzielono jednemu członkowi zapomogę. Udzielono 2 członkom pożyczek wekslowych.

Styczeń 1928 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarz. Okr. Przeprowadzono szkonto kasy Zw. za grudzień 1927. Dnia 5 stycznia odbył się Oplatek legionowy. Przeprowadzono szkonto hurtowni tytoniowej. Delegacja uczestniczyła na zebraniu w Zw. Obrońców Lwowa. Interwenjowano w Magistracie w sprawie parceli.

Luty 1928 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarz. Okr. Wysłano delegację do Warszawy dla załatwienia bieżących spraw organizacyjnych. **O odbyto Zjazd Starszyny legjonowo-strzeleckiej w którym między innymi wziął udział PP. Wojew. Borkowski, woj. Kwaśniewski i inni przedstawiciele władz.** Przeprowadzono szkonto loterii fantowej. Prezes Schmal uczestniczył w Walnym Zjeździe w Tarnopolu. Udzielono kilku Stowarzyszeniom sali Związku. Udzielono 2 członkom Związku pożyczek zwrotnych. Delegacja Związku uczestniczyła w uroczystościach imieninowych P. Prezydenta Rzecz. W myśl poleceń centrali Zarząd Okręgu zaangażował ponad 50 członków Związku do prac wyborczych B. B. W. Rz. na Lwów. Zorganizowano Komitet imieninowy Marszałka Piłsudskiego. **Hurtownia tytoniowa otrzymała pochwałę Kontroli skarbowej za wzorowe prowadzenie rachunków hurtowni.**

Marzec 1928 r.

O odbyto 4 posiedzenia Zarządu Okręgu. Delegacja Zarządu Okr. wyjechała do Warszawy w celu uczestniczenia w Zjeździe Obrońców Ojczyzny. Sporządzono adres imieninowy dla Marszałka Piłsudskiego. Wzięto udział w uroczystościach imieninowych

Marszałka Piłsudskiego w dniach 18 i 19 marca 1928. Przeprowadzono szkonto hurtowni tytoniowej, Zarz. Okr. i Loterii fantowej za styczeń, luty 1928. Wysłano delegację wraz z poczem sztandarowym do Drohobycza. Delegacja zegnała odjeżdżającego do Warszawy pułkownika Koca. Delegacja Zarządu była u nowo zamianowego Dowódcy Korpusu P. Generała Popowicza w celu nawiązania kontaktu. **Ufundowano Obwod. Związkowi Strzeleckiemu we Lwowie sztandar strzelecki jako dar Zw. Leg. Pol. we Lwowie.** Delegat Zarz. Okr. przeprowadził rewizję hurtowni tytoniowej Związku Leg. Pol. w Tarnopolu. Opracowano i wysłano memoriał do Warszawy w sprawie etatatu dla członków kolejarzy.

Kwiecień 1928 r.

O odbyto 5 posiedzeń Zarz. Okr. Odbyto posiedzenie „Osiedla leg. strzel.” Wzięto udział w nabożeństwie ku czci Kościuszki. Zaprenumerowano dla członków Związku pisma lwowskie i krakowskie. **O odbyto konferencję okręgową przy współudziale delegatów warszawskich.** Przygotowano pracę około zorganizowanie Tradycyjnego Święconego.

Ogólnie wydano 386 zaświadczeń dla członków Związku.

W czasie tym t. j. od 1. IV. 1927 do 1. IV. 1928 przyjęto 172 członków założycieli i zwyczajnych. Załatwiono i wysłano pism 2.711.

Okręgowa Bratnia Pomoc Zw. Leg. Pol. we Lwowie pracuje intensywnie jako sekcja Zarządu Okręgu. **Okręg lwowski wedle oświadczeń Zarządu Głównego w Warszawie jest najlepszym okręgiem Zw. Leg. Pol. w Polsce.**

Zwycięska Drużyna 48 pp. Wojsk Polskich na mecie I. Marszu Zadwórzeńskiego we Lwowie dnia 20. marca 1927 r.

Działalność Bratniej Pomocy Związku Legionistów Okręgu Lwowskiego.

Walka Polaków z Polakami o Polskę, ta walka z niewiarą we własne siły Narodu, prowadzona przez Marszałka J. Piłsudskiego z żelazną energią od pierwszych kroków Jego publicznej działalności aż do dnia dzisiejszego, w dobie pomajowej zda się szybko dobiegać do zwycięskiego końca.

Praca ta, usiłująca wlać nowego ducha, ducha wiary w dremiące jeszcze zbiorowe siły Narodu, podjęta w szerszym zakresie przez sterników dzisiejszej nawy państwowej, w mniejszym natomiast kole prowadzona jest również przez Organizację Legionowo-Strzelecką, które wywalczają sobie prawo obywatelstwa i uznanie przez coraz szersze kręgi wszelkich warstw społecznych.

Duch legionowy, nieznający przeszkód, których nie możnaby zwalczyć celem dopięcia szczytnych celów, duch umiejący w odpowiedniej chwili skrzyknąć wielotysięczne rzesze legionowo-strzeleckie do Marszu Szlakiem Kadrówki czy Marszu Zadwórzeńskiego, ten duch przeniesiony na teren działalności Bratniej Pomocy Legionowo-Strzeleckiej pozwala nam także wierzyć, że nadejdzie wreszcie chwila, iż Legionista i Strzelec, bohaterzy walk o niepodległość Polski, którzy z tytułu przynależności do Obozu Marszałka Piłsudskiego, do niedawna jeszcze niemal zewsząd usuwani, że ci ludzie znajdą nareszcie odpowiedni warsztat pracy, czy dach nad głową we własnej Ojczyźnie.

By cel ten przyspieszyć w marcu 1927 r. Zarząd Okręgu Zw. Leg. Pol. utworzył w łonie naszej organizacji (bez pomocy materialnej z zewnątrz) „Bratnią Pomoc Legionistów”. Obecnie zorganizowano również Bratnią Pomoc przy Oddziałach Zw. Legionistów Polskich.

Wysiłek nasz szedł zasadniczo w dwóch kierunkach:

1) w kierunku wyszukiwania odpowiednich stanowisk bez pracy pozostającym członkom,

2) w kierunku gospodarczym, mającym za cel stwarzanie podstaw finansowych, któreby pozwoliły nie tylko nieść pomoc materialną najbardziej potrzebującym swym członkom, ale także zapewniających trwałą byt Organizacji.

Łagodzenie bezrobocia.

Do maja b. r. na 223 zgłoszonych bezrobotnych członków i nieczłonków naszej Organizacji, otrzymało za naszym pośrednictwem zajęcie bądź w fabrykach bądź w urzędach czy instytucjach finansowych etc. 172 osób, pozostaje zatem do obsadzenia 51 osób, którzy wkrótce otrzymają zajęcie.

2) Zapomóg pieniężnych bezwrotnych czy pożyczek udzielono na sumę 657 zł.

3) Stałe zasiłki dla Związku Strzeleckiego a 300 zł. miesięcznie.

Strona gospodarcza.

4) Otworzono Hurtownię Tytoniową we Lwowie, Tarnopolu i w organizacji w Kołomyjach zatrudniające kilkunastu pracowników i dające fundusze na cele samopomocowe i społeczne.

5) Założono Spółdzielnię mieszkaniową budowlaną „Osiedle” z kilku Oddziałami na prowincji. Centrala Spółdzielni z siedzibą we Lwowie, posiada do dyspozycji teren budowlany za Rogatką Wulecką o powierzchni 3969 sążni oraz teren w Zimnej Wodzie o powierzchni 1100 sążni. Wartość obu terenów, wynosi obecnie około 60.000 zł.

Akcja budowlana, tak na terenie tutejszym jak i na prowincji rozpocznie się już w niedalekiej przyszłości.

Przystąpiono do budowy domu Legionowo-Strzeleckiego im. Józefa Piłsudskiego na placu przy ul. Wagowej, otrzymanym od gminy Miasta Lwowa, pod który aktu poświęcenia kamienia węgielnego dokona się w dniu 28 maja b. r.

7) Zorganizowano Loterię Fantową, przeznaczoną na budowę powyżej wymienionego Domu Legionowo-Strzeleckiego, w ilości 100 000 sztuk w cenie 1 zł. od sztuki, której ciągnięcie odbędzie się dnia 29 lipca b. r.

8) Imprezy mniejszego znaczenia.

Rozrost agend gospodarczych zmusił nas do założenia również osobnej Spółdzielni handlowo-przemysłowej, pozwalającej nam swobodniej prowadzić czynności gospodarcze, któreby umożliwiły nam stanąć na silnych podstawach finansowych pozwalających także na założenie Kasy Kredytowej, ułatwiającej uzyskanie pożyczek członkom.

Imponujący rozmiarami i sprawnością techniczną II-gi Marsz Zadwórzeński oraz to krótkie pokłosie wysiłku szerszego grona osób w kierunku stworzenia trwałych fundamentów materialnych pod rozrost Organizacji Legionowo-Strzeleckich na tutejszym terenie, niechaj będzie zachętą dla innych do wstępywania w szeregi Organizacji Legionowo-Strzeleckich, będących obok armii stałej, najpewniejszą ostoją całości inaszych granic państwowych, wystawionych na zakusy rozlicznych wrogów wewnętrznych i zewnętrznych.

Prof. Jan Wójcik.

Miejska Kasa Oszczędności we Lwowie.

W życiu gospodarczym naszego miasta od kilku lat coraz poważniejszą rolę zdobywa sobie Miejska Kasa Oszczędności, która dzięki rozwijanej bardzo zdrowej propagandzie zasady oszczędności oraz dzięki wypłaceniu za przedwojenne wkładki bardzo wysokiej stosunkowo stawki — bo 25% równowartości w złotych — zyskuje zaufanie szerokich warstw ludności naszego miasta i gromadzi coraz poważniejsze kapitały.

O żywotności instytucji świadczy przede wszystkim rozwój działu wkładowego — jako podstawy całej działalności Kasy.

Gdy rok 1926 zamknęła Kasa stanem wkładek zł. 10,379.042 31, złożonych na 30634 książeczkach, bilans za rok 1927 wykazuje stan na 38978 książeczkach kwotę zł. 23,324.633 80. — Wkładki oszczędności wzrosły zatem w ciągu roku o prawie 125% — zaś z końcem marca 1928 r. doszły do kwoty prawie 27 milionów złotych.

Gdy w roku 1926 było stron w oddziale wkładowym 47753 czyli przeciętnie 159 dziennie, rok 1927 wykazuje 100.164 stron czyli 300 dziennie.

Że Kasa stara się przede wszystkim gromadzić drobne oszczędności świadczy o tym nie tylko ta olbrzymia cyfra stron, ale także i fakt, że na 38978 książeczek w obiegu jest 34273 książeczek z wkładkami poniżej zł. 1000.

Specjalną zasługą Kasy jest zajmowanie się propagandą oszczędności wśród młodzieży szkolnej i organizowanie szkolnych Kas Oszczędności.

W roku 1927 posiadała Kasa w 42 zakładach szkolnych — takie Kasy, a mianowicie w 24 szkołach powszechnych lwowskich i 5 zamiejscowych, w 10 szkołach średnich i 3 szkołach zawodowych we Lwowie. Ogółem szkolne Kasy Oszczędności posiadały 12.129 książeczek na kwotę zł. 25.963 10.

Z działalności kredytowej Kasy na pierwsze miejsce wybija się udzielany przez Kasę kredyt wekslowy. — Stan portfela wekslowego według bilansu z 31. XII. 1927 r. wykazuje 12973 sztuk weksli na kwotę zł. 16,016.871 56.

W ciągu roku przyznano na 94 posiedzeniach Dyrekcji i Komitetu Cenzorów 6048 pożyczek na kwotę przeszło złotych 24 miliony. — Z udzielonych kredytów wekslowych przypadało na kredyty dla przemysłu 33,9%, rękodzieła 14 7/10%, handlu 19,8%, właścicieli realności 19,3%, rolników zaś podlowskich 9,6% i inne 2,7%. —

Ze względu na rozwój ruchu budowlanego oraz konserwacji domów we Lwowie specjalnie podnieść należy inicjatywę Kasy w kierunku stworzenia kredytu długoterminowego. — W 1926 roku rozpoczęto pierwsze próby tej formy kredytu,

a w 1927 roku udzielono na wykończenie i rekonstrukcję realności we Lwowie 118 pożyczek na kwotę zł. 1,027.741 13.

Według programu, przedłożonego przez Dyrekcję i zatwierdzonego przez Wydział, w bieżącym roku ma Kasa znacznie rozszerzyć działalność w tym kierunku — na co prelinowano kwotę do zł. 3,000.000 — a nadto udzielane w tym roku pożyczki będą przyznawane na znacznie dłuższy okres 15 do 25 lat. —

Z uzyskanego dochodu brutto wypłacono tytułem procentów od wkładek zł. 1,138.376 — czyli 53,3% dochodu — co świadczy o tym, że główną korzyść z działalności Kasy odnoszą właściciele oszczędności. — Z pozostałej nadwyżki dochodu brutto po pokryciu kosztów administracji bilans wykazuje zysk zł. 349.902 64 z czego Wydział uchwalił zł. 300.000 — przeznaczyć na powiększenie funduszu rezerwowego, zaś zł. 49.902 na cele dobroczynne.

Z kwoty tej nie będą udzielane subwencje jak dotychczas — lecz będzie ona zużyta na trwałą fundację — prawdopodobnie na budowę kolonii letnich dla dzieci w jednym z majątków Gminy m. Lwowa. —

Utrzymywany przez Kasę Zakład Zastawniczy wykazuje przeciętnie dziennie 228 stron, a stan z końcem roku wynosi 10648 zastawów obciążonych pożyczkami na zł. 966.051 50. — Zakład ten jest najtańszym źródłem kredytu lombardowego i oddaje najuboższej ludności bardzo poważne usługi. —

Fundusze rezerwowe Kasy ogółem dorosły obecnie do poważnej kwoty zł. 1,394.556 54. — Zadaniem tych funduszy jest przede wszystkim służyć na pokrycie strat — jakiego Kasa ponieść mogła — a tem samem zwiększyć bezpieczeństwo wkładek. — Poważna kwota — do jakiej dochodzą dziś fundusze rezerwowe Miejskiej Kasy Oszczędności jest jeszcze jednym dowodem silnego ugruntowania jej rozwoju.

To też jeżeli się zważy te duże wartości, jakie w nasze życie gospodarcze wnosi Miejska Kasa Oszczędności i jako ognisko skutecznej propagandy oszczędnościowej i źródło kredytu dla najszerzych warstw, a przede wszystkim kredytu drobnego — musi się stwierdzić, że przez stworzenie Kasy i udzielanie gwarancji za wkładki Gmina m. Lwowa dobrze przysłużyła się jej mieszkańcom, że Miejska Kasa Oszczędności jest jedną z tych placówek przez które nasz samorząd gminny bardzo poważnie pomaga rozwojowi dobrobytu najszerzych warstw ludności.

Poświęcenie kamienia węgielnego projektowanego Domu Legionowo-Strzeleckiego przy ul. Wagowej we Lwowie.

1. Opis techniczny.

Budynek 4-piętrowy, murowany, podpiwniczony, kryty blachą o jednym froncie do ul. Wagowej i 2 podwórzach, zawiera:

W piwnicach: drukarnię, magazyny i piwnice.

W parterze: salę kinową na 350 osób z poczekalnią, kasą etc. i osobną klatką schodową na balkon, cukiernię z pracownią etc. sień wejściową i główną klatkę schodową z windą, 2 sklepy z magazynami etc. przejazd na podwórze i klatkę schod. boczną.

Na I. pp.: salę kinową t. j. balkon i kinooperatorem ze schodami 3 duże lokale dla Spółd. „Osiedle” z przynależn., 2 pokoje „Związku Strzeleckiego” etc., 3 pokoje „Związku Legionistów” etc.

Na II. pp.: salę balową lub odczytową z westibulem, szatnią etc., bufetem i lokalem bocznym, 2 pokoje z kuchnią etc. dla zarządcy gmachu, 2 pokoje kawalerskie etc.

Na III. pp. górną część sali balowej, 2 pomiesz., po 2 pokoje z kuchnią etc., 3 pokoje kawalerskie.

Na IV. pp. 2 mieszkania po 3 pokoje z kuchnią etc., 1 pokój kawalerski.

2.

Drugie dziesięciolecie już mija i teraz już najwyższy czas pomyśleć o wspólnym domu.

Budowa tak długo trwać nie będzie iak długo trwał, nasz wysiłek w walce o Niepodległość.

W tym domu umysły nasze powinny się zjednoczyć do tej wspólnej pracy, przy której nikogo z naszych nie powinno brakować.

W imię naszej solidarności bojowej wzywa Zarząd Okręgowy Związku Legionistów we Lwowie wszystkich do pomocy w budowie czy przez swą fizyczną i umysłową pracę czy pomoc finansową. Poświęcenie kamienia odbędzie się dnia 29 maja br

„OSIEDLE”

Spółdzielnia Mieszkaniowo Budowlana we Lwowie, ul. Gródecka 69 I. p. tel. 40-10.

Bratnia pomoc Związku Legionistów Polskich Okręg Lwów, mając na oku obok celów ideowych także cele wybitnie gospodarcze przez założenie spółdzielni mieszkaniowo-budowlanej „Osiedle” rozpoczęła działalność swą gwarancją od dążności do stworzenia przede wszystkim dachu nad głową bezdomnym swym członkom w tem przeświadczeniu, że największy obciążenie ogólnej tkwi nie tyle w głodzie, co w chłodzi, brudzie i ciasnocie mieszkaniowej.

Wspomniana „Spółdzielnia” przystąpiła już do budowy kolonii Związkowej, biorąc za podstawę Organizację Legionowo-Strzelecką, ze względu na spójność ideową i życiową, która przez swą siłę organizacyjną ułatwi zespolenie wysiłków w naszych bardzo ciężkich warunkach do wszelkiej pracy. Przyszłość naszej akcji opieramy na nowej podstawie, a mianowicie na wyzyskaniu pracy fizycznej samych zainteresowanych przyszłych lokatorów i właścicieli, przy prostych pod względem konstrukcyjnym elementach budowlanych nadany typ domu.

Obecnie możemy zawiadomić zainteresowanych, że dalszym etapem pracy naszej są starania uzyskania kredytów budowlanych. Kredyty te uzyskamy w formie listów zastawnych Banku Gospodarstwa Krajowego które muszą być odkupione następnie przez poważne instytucje finansowe n. p. na gruncie lwowskim jedna z nich przyrzeka kupić wspomniane listy na sumę kilkuset tysięcy zł.

Pożyczki te w formie listów długoterminowych na 20—25 letnie sięgające od 80 do 90 proc. kosztorysu opiewające na złote w złocie, wypłacone są przez Bank dopiero po ukończeniu budowy w 2—3 miesiące.

Przez sprzedaż ich instytucjom finansowym uzyskuje się gotówkę do budowy. Pożyczki budowlane gotówkowe 80—90 proc. kosztorysu są wypłacane tylko po ukończeniu budowy.

Zanim uzyskamy listy zastawne, budujący się u nas uzyskują w kasie kredyty, udzielone na budulec żyrem budujących się i Osiedla.

Obecnie Związki Oddziałowe Legionowe powinny wszcząć starania (wnieść podanie) o uzyskanie od gmin gruntów pod budowę Osiedli, czy domów Legionowych bądź bezpłatnie, bądź za opłatą lub w formie dzierżawy, natomiast posiadacze własnych gruntów przeznaczonych pod budowę, mają przygotować arkusze posiadłości gruntowej, wyciągi hipoteczne z posiadanych parcel oraz kosztorysy budowy na poszczególne obiekty budowlane.

W każdym Zarządzie Oddziałowym Związku Legionistów należy wnieść podanie do miejscowej najpoważniejszej instytucji finansowej, by dała poświadczenie, że kupi listy zastawne na taką sumę, jaką może, obecnie zaś należy jak najszybciej założyć komitet budowlany, złożony z poważnych ludzi chętnych do zajęcia się tą sprawą, a którzy posiadają

odpowiednie wiadomości fachowe, by można obrać z nich Dyрекcję i Zarząd, oraz postarać się o odpowiednią liczbę członków, potrzebnych do założenia Spółdzielni w danym mieście.

Uświadamiamy sobie, że zé strony Państwa i Rządu wysiłki nasze znajdują poparcie w ramach istniejących ustaw i rozporządzeń, gdyż zgodne to jest z ogólnym prądem gospodarczego rozwoju, jednak źródłem akcji musi być inicjatywa społeczna — podejmujemy ją w tem przekonaniu, że wzajemna współpraca i wytrwała energiczna akcja pozwoli nam tę rzecz przeprowadzić i setki naszych ludzi wyrwać z beznadziejnego położenia i stworzyć dla nich tak gorąco upragniony dach nad głową.

Czujemy, że nie biura i etaty do budowy są konieczne, tylko cały szereg dzielnych pracowników, którzy wykorzystają i ujmą w całość te ziemie, które nieużyte leżą po województwach.

Potrzeba fizycznej pracy, by zastąpiła chwilowy brak kapitału na robociznę do naszej akcji, którą w pełnej ofiarności i gotowości do dalszego czynu mamy.

Inż. Marjan Krykiewicz.

Wszelkich informacji z ramienia Zarządu Okręgu udziela kierownik techniczny „Osiedla” Inż. Marjan Krykiewicz, Lwów-Zamarstynów, Lwowska 29 Tel. 18-50 i Bratnia Pomoc Związku Legj. Polsk. Okręg Lwów.

Broń Amunicja E. DMYTRACH = LWÓW, = LEGJONÓW 3.

„FOSFOR”

Zakłady przetworów chemicznych Sp. z o. o. Lwów, ul. Batorego 32. I. p. dostarcza z swojej fabryki w Jezierzach-Baryszu i ewent. wedle parytetu każdej innej fabryki WSZELKICH SZTUCZNYCH NAWOZÓW na warunkach ustanowionych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 16/3 1928 r. Nr. 34 Dz. U. R. P. poz. 318 po najniższych cenach i długoterminowych kredytach oraz najdogodniejszych warunkach.

„FOSFOR”

Skorowidz firm wedle branż.

Artykuły techniczne i samochodowe.

„Atis” Artykuły techniczne i samochodowe. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie Plac Marjacki 8. Tel. 42-12.

Autogen.

„Autogen” Przedsiębiorstwo monterskie, kotłarnia oraz budowa aparatów i urządzeń przemysłowych. Inż. E. Kołomyjski Lwów, Leona Sapiehy 83.

Cegielnie.

Cegielnia Dra Schönfelda. Lwów, pl. Smolki 4. Telefon 5-20.

Cukiernie.

Cukiernia Ziemiańska. Lwów, Hetmańska 8.

Fotograficzny Zakład Artystyczny.

„Ata” Zakład fotograficzny L. Wieleżyński. Lwów, Piekarska 1 c. Tel. 27-32.

Galanterja.

Magazyn specjalno-galanteryjny Władysław Ciechulski i Syn. Lwów, Legionów 5. Tel. 3180.

Hotele.

Stanisław Borowski. Hotel Georgea we Lwowie pl. Marjacki 1.

Inżynierowie.

Inżynier Architekt Józef Thorn. Biuro architektoniczne i przedsiębiorstwo budowy. Lwów, Sykstuska 38. Tel. 5-43.

Kapelusze damskie.

Kapelusze i czapki damskie w wielkim wyborze poleca firma Styra-Planner Lwów, Chocimska 7. Tel. 9-08. Ceny niskie.

Kolonjalne towary.

Marjan Bałaban Handel towarów kolonialnych i delikatesów pod „Złotym Kogutem” Lwów, Halicka 21. Telef. 49-15.

Konserwy.

Fabryka konserw Zygmunta Ruckera S. A. we Lwowie ul. Żółkiewska 173. Telefony 97, 16-33, 22.

Krawcy męscy.

Aleksander Bełtowski Lwów, Sobieskiego 4. Krawiec męski.

Lód krystaliczny.

Fabryka lodu krystalicznego w Rzeźni Miejskiej. Cena 1 bloku 25 kg. — 0.75 gr. loco rzeźnia.

Maszyny fabryki.

G. Pamner i Ska Fabryka maszyn, odlewnia żelaza Lwów, ul. Gródecka 47.

Muzyczne instrumenta.

„Melodja” Instrumenty muzyczne i przybory. Gramofony i płyty. Lwów, ul. Kopernika 5. Tel. 8-59.

Obuwie i obuwie ortopedyczne.

Józef Kogut Pracownia obuwia Lwów, ul. Gródecka 2. (Dom Katolicki.)

Ogrodnictwo.

Salon kwiatów i skład nasion F. W. Starck Synowie Lwów, ul. Legionów 1.

Okucia budowlane.

Fabryka okuć budowlanych i siatek do ogrodzeń Michał Więcek Lwów, ul. Pelczyńska 24.

Perfumerje.

Perfumerja Bogdan Bohosiewicz Lwów, ul. Hetmańska 6 Tel. 21-02.

Pościel.

Wzorowa Wytwórnia Pościeli Ludwik Szczukajło Lwów, ul. Leona Sapiehy 34.

Samochody.

„Opel“ Samochody Lwów, Wałowa 11 a. Tel. 47-71.

Sportowe artykuły.

Wylączna sprzedaż rowerów franc. „Diamant“ oraz innych znanych marek światowych i wszelkich przyborów do tychże. Przybory lekkoatletyczne, do boksu, piłki nożnej, i do tenisu poleca najtaniej „Maison de Sport“ Malwina Rosenman Lwów, Jagiellońska 17. Tel. 17-25. Zlecenia z prowincji odwrotnie.

Stolarskie wytwórnie.

Ferdynand Hornung Wytwórnia stolarska Lwów, Szpitalna 54, Źródłana 9. Tel. 24-15.

Szkło i lustra.

Józef Friedländer Szlifowanie szyb lustrzanych i wyrób luster we Lwowie, ul. Szpitalna 8. Tel. 20-46.

Szkoły.

Szkoła koedukacyjna z prawem publiczności M. R. Go'dfar-bowej we Lwowie, ul. H. Dąbcańskiej 9.
Lwowska Szkoła Handlowa Towarzystwa Szkoły Handlowej Lwów, ul. Franciszkańska 9. Tel. 27-20.
Zakład naukowy SS. de Notre-Dame we Lwowie Ochronek 8 (Gimnazjum, szkoła powszechna i internat).
Pryw. Gimnazjum żeńskie im. Jul. Słowackiego, we Lwowie, Chorażczyzna 7, II. p.
Wyższy Zakład Naukowy im. Narcyry Żmichowskiej, Lwów, Mochnackiego 38. (Szkoła, liceum, gimnazjum).

Techniczne biura i artykuły.

PRZEDZALNIA i TKALNIA KONOPI, LNU, JUTY i WEŁNY. — FABRYKA SZPAGATU i WYROBÓW POWROŹNICZYCH. — FABRYKA PASÓW z SIERŚCI WIELBŁĄDZIEJ i WĘŻY PARCIANYCH.

BRACIA DEUTSCH

B. ELSKO — ZASTĘPSTWO:

HENRYK LASTREGER

Lwów, pl. Marjacki 5. Telefon 44-74.

Tekstylja.

„Fugecha“ Skład towarów tekstylnych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie, ul. Korniaktów 1.
„Textapol“ Spółka z ogr. odp. Lwów, ul. Kazimierzowska 12. Tel. 27-31.

Ultramaryna.

Fabryka farb i ultramaryny Chaim Perlmutter, we Lwowie ul. Słoneczna 26.

Wędliny.

Znane z dobroci wędliny poleca Fr. Ichniowski, Lwów, ul. Zimorowicza 1. Tel. 26-38.

Wina i wódki.

Hurtowny skład wina i wódek Franciszka Moszkowicza, we Lwowie Kollataja 2.

Zegarki.

Skład zegarków i biżuterji J. Dąbrowski - L. Rozwarzewski Lwów, Akademicka 2. Tel. 27-29. Największy wybór. Najtańsze ceny. Własne pracownie.

Żelazo.

Fr. Chladek Skład wyrobów żelaznych i metalowych, Lwów, Rynek 45. Tel. 43-08.
Alfons Mensik Handel żelaza Lwów, Wałowa 11. Tel. 25-53

Krynica Zakopane Truskawiec Jaremcze

na sezon 1928 r. poleca

Zakład Pensyjny dla Funkcjonariuszy

WE LWOWIE

własne pensjonaty urządzone z największym komfortem z uwzględnieniem nowoczesnych wymogów higieny.

KRYNICA

Otwarcie nowego pensjonatu „LWIGRÓD“ nastąpi w ciągu lata b. r. W pensjonacie lekarz, czytelnia, salony, fortepian, telefon, radio i kino, Centralne ogrzewanie. Największy komfort nowoczesny. — Pokoi 180 na osób 240.

ZAKOPANE

Trzy pensjonaty pierwszorzędne, otwarte przez cały rok, położone obok siebie: „WARSZAWIANKA“ (centralne ogrzewanie), „MAZOWSZE“ i „KONTANTYNÓWKA“. Położenie znakomite, własny park. — Pokoi 78 na osób 106.

TRUSKAWIEC.

Renomowane pensjonaty świeżo odnowione: „GRAŻYNA“ i „ŚWITEZIANKA“ (obok siebie). Urządzenie pierwszorzędne. W pobliżu „Naftusi“ łazienek i klubu. Otwarcie sezonu w połowie kwietnia. — Pokoi 53 na osób 75.

JAREMCZE.

Pensjonat „LWIGRÓD“ (dawniej „Dwór“ i „Tecin“, odnowione). Otwarcie sezonu w połowie kwietnia. — Pokoi 42 na osób 60.

W pierwszym i trzecim sezonie we wszystkich pensjonatach ceny niższe.

Zamówienia adresować należy do zarządów poszczególnych pensjonatów.

FUNDACJA Stanisława Hrabiego Skarbka

dla ubogich i sierot
w Drohowyżu

BAR RESTAURACJA

„MELANKA“

Lwów, ul. Św. Wojciecha. — Tel. 11-00.

DANCING FAMILINY.
ZNAKOMITY ZESPÓŁ JAZZBANDOWY.
DUET TANECZNY.

Urządzenie z komfortem na wzór zagraniczny.
W ogrodzie do tańca rondo taneczne.
Kuchnia i napoje pierwszorzędne.

Biuro
techniczno-leśne
i pomiarowe
inż. Michała Parylaka

Lwów, 3. Maja 11. I. p.
tel. 39-67 i 4-38

wykonuje programy
i plany leśne, eksper-
tyzy, oszacowania
i wszelkie roboty
w zakresie leśnictwa
wchodzące.

„VESTA“

Bank
Wzajemnych Ubezpieczeń
w Poznaniu.
Rok założenia 1873.

Towarzystwo
Wzajemnych Ubezpieczeń
od ognia i gradobicia
w Poznaniu.
Rok założenia 1920.

Zawiera ubezpieczenia: na życie, od nieszczęśliwych wypadków, odpowiedzialności prawnocywilnej, od ognia, gradobicia, od kradzieży z włamaniem oraz ubezpieczenia samochodów.

— Najpoważniejszy Zakład Ubezpieczeń w Polsce. —
Zbiór premji w r. 1927 13,000.000 zł.
ODDZIAŁY: Lwów, ul. Długosza 1 — Bydgoszcz, Dworcowa 10 — Grudziądz, pl. 25 stycznia 10 — Katowice, ul. 3-go Maja 36 — Kraków, ul. Straszewskiego 28 — Lublin, Krakowskie Przedmieście 39 — Łódź, (życie) ul. Piotrkowska 81 — Łódź, (ogień) ul. Piotrkowska 90 — Poznań, ul. Gwarna 19 i Ratajczaka 36 — Warszawa, ul. Mazowiecka 13.

Poszukiwani zdolni i rutynowani akwizytorzy i agenci.

Towarzystwo ubezpieczeń

„Przezorność“

Rok założ. 1892. Spółka Akcyjna Rok założ. 1892.

Życie-Wypadki-Ogień-Kradzież-Transporty

Ubezpieczenie jest ostoją bytu rodziny, bowiem:

Ono tylko zapewnia najłatwiejsze zebranie kapitału na starość.

Ono tylko zapewnia zebranie posagu dla córek i kapitału na warsztat

pracy dla synów. Przedwczesna śmierć unicestwia niejedyn byt. Ubezpieczenie niweczy materialne skutki przedwczesnej śmierci.

Ubezpieczenie jest ostoją dobrobytu, bowiem:

Ono tylko zabezpiecza dobytek od ognia i kradzieży.

Ono tylko zabezpiecza transporty.

Straż ogniowa ugasi płomień, policja odzyska złodzieja — ani straż ogniowa jednak, ani policja nie zwróci wartości spalonego czy skradzionego

Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność“ S.A.

jest zrzeszone z najpotężniejszą wszechśw. inst. ubezp.

„THE PRUDENTIAL ASSURANCE COMPANY“ w LONDynie

Oddział na Małopolskę i Śląsk ciesz.

we Lwowie, ul. Rutowskiego 8. tel. 17-97.

Koch & Sterzel, Tow. Akc. w Dreźnie
APARATY ROENTGENA i ELEKTROMEDYCZNE
Generalna Reprezentacja na Polskę

J. WEIN & INŻ. J. BILY, Lwów
PASAŻ MIKOŁASCHA.

POLSKA FORESTA S. A.

PRZEMYSŁ DRZEWNY

Lwów, ul. Kopernika 21. — Telefon 4-72.

J. ŻURAWSKI

WYTWÓRNA MUSZTARDY

LWÓW, UL. NA BŁONIE 12. TELEF. 26-44.

Bank Cukrownictwa

SPÓŁKA AKCYJNA W POZNANIU

Oddział we Lwowie Jagiellońska 1

Telefony: 2-42, 25-40, 8-21, 9-65, 6-17 i 17-50

Ogrodzenia siatkowe

zwyczajne i faliste wszelkiego rodzaju
polecają
Zakłady Mech. Ślusarskie
S. Mariasz Lwów, Gródecka 41.
Telefon Nr. 45-02.

Motocykle HARLEY-DAVIDSON

Wyłączne Przedstawicielstwo
na Małopolskę Wschodnią
T. Skolimowski i Dr. T. Sulimirski
Lwów, ul. Romanowicza 1. — Tel. 48-06.

„Glińsko“

Spółdzielnia wytw.
pracown. ceramicz.

poleca
kafle piecowe i kuchenne
własnego wyrobu
Magazyny i biuro
zamówień
Lwów, ul. Zielona 7.

Elektryczna fabryka
wędlin pierwszej jakości
na sposób krakowski

FRANCISZEK DABEK

Fabryka Lwów,
ul. Żółkiewska 141.
SKŁEPI WŁASNE:
Główny skład:
ul. Zybkiewicza 51, —
Filja: Żółkiewska 141.
TELEFON Nr. 56-66.

POLSKIE Towarzystwo Budowlane S.A.

Adres telegraficzny „Fundament“

Siedziba Firmy: Lwów, ul. Kościuszki 6.
Telefon Nr. 4-74.
Dyrekcja w Warszawie, ul. Wierzbowa 9.
Telefon 255-02, 255-07, 255-29.
Ekspozytura we Lwowie, ul. Kościuszki 6.
Telefon Nr. 3-74.

Lwów, Cegielnia. Telefon Nr. 23-13.
Kutno, Cegielnia „Spójnia“.
Klesów, Kamieniołomy granitu.
Krasów, Wapiennik.
Suchedniów, Kamieniołomy piaskowca.

Wykonuje wszelkiego rodzaju budowle
w działach: architektonicznym, budowy
dróg, mostów i kolei, budownictwa
— wodnego i urządzeń miejskich. —

NERWOL

Chemika D-ra Franzosa
jedyne radykalny i wypró-
bowany środek (nacieranie) — na

REUMATYZM

klucie z powodu przezie-
bienia, na postrzał, ischias
i t.p. Żądać w aptekach.

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka Mikolascha

LWÓW, KOPERNIKA 1.

ZAKŁADY DLA
Przemysłu Metalowego

J. Zaczkowski i St. Dubiński

Lwów,
Kr. Leszczyńskiego 32.

Dostarczają: gazownię na koks
i drzewo, zbiorniki, konst.
żelazne. Naprawa: moto-
rów, lokomobili, maszyn
rolniczych. Montaż ob-
jektów przemysłowych.

Dolarówki na raty!!

Dolarówki na raty miesięczne nabyć
można na dogodnych warunkach

w Powszechnym Zakładzie Kredytowym
Lwów pl. Marjacki 6-7, II. p. Tel. 19-25.

„SILESIA“

Spółka węglowa z ogr. odp.

we Lwowie ul. Legionów 1, II. p.
Tel. 6-98, 18-31, 40-90

poleca hurtownie i detalicznie najlep-
szy węgiel górnośląski z koncernu

„ROBUR“

Związek kopalń górnośląskich w Katowicach

JAKÓB BARDACH

Przemysł drzewny
Lwów,
Plac Marjacki 4.

CZEKOLADA CUKRY

„BRANKA“

DLA ZNAWCÓW

DEUTZ

Motory Diesla

bez kompresora, gazo-
we, benzynowe i t. d.
motorowe lokomotywy
lokomobile, pompy, kom-
presory, walce drogowe
i t. p. jakoteż wszelkie
fabrykaty firmy
Humboldt Köln Kalk
dostarcza:
„Deutz-Humboldt“
Inż. Alojzy Schacherl
LWÓW Romanowicza 11/G.
Tel. 6 72.

MAURICY HÄCKER

PRZEDSIĘBIORSTWO
malarsko - lakiernicze

wykonuje wszelkie zamó-
wienia w ten zakres wch-
dzące, solidnie, w krótkim
czasie, po przystępnych
cenach i na dogodnych
warunkach.

Lwów, ul. Zielona 4
Telefon Nr. 26-50.

„WATT“ WŁODZ. LACHMANN

Przedsiębiorstwo: wszelkich urządzeń elektro-techn.
Lwów, pl. Smolki 4. Telefon 4-25.

Posiada stale na składzie:
Świeczniki, abażury, żarówki, żelazka, garnuszki
— oraz wszelkie materiały elektryczne. —

Projekty i kosztorysy gratis.
Wysyłki na prowincję odwrotnie.

WYTWÓRNIĄ I MAGAZYN POŚCIELI I. DREXLER & Synowie

Centrala: Lwów, pl. Kapitulny 2. Tel. 13-17.

Filja: Nowy Sącz, Rynek 1. 23. Tel. 1-72.

poleca:
KOLDRY, MATERACE, PODUSZKI, BIELIŻNĘ,
PŁÓTNA, obrusy, ręczniki, chusteczki, towary
—: białe, koce, dywany, firanki, kapy. —:

Bracia Gorgon

FABRYKA MUSZTARDY i OCTU

Zamarstynów obok Lwowa

—: Telefon Nr. 38-35. —:

Ratyna, Ratynina, Mór Mysi

jedyne na naukowych podstawach
oparte środki do tępienia szczurów,
—: myszy polnych i domowych —:

„SEROVAC“

Małopolska Wytwórnia Surowic i Szczepionek

Lwów, Senatorska 5. Tel. 107 i 191.

**Biuro sprzedaży wyrobów
Zakładów Przemysłowych
„JANÓW”**
Ska z ogr. odp.
w Janowie obok Lwowa
Lwów, ul. Piłsudskiego 3.
TEL. 7-32. Tel. 7-32.

WPISY i zgłoszenia do I. i IV. kl.
WPISY do V. VI. VII. VIII. kl. prywatnego
gimn. humanist.

A. WARZENICY WE LWOWIE
UL. LISTOPADA 52.
przyjmuje się od 1-go maja.
Egzamin wstępny do I. i IV. kl. odbędzie się
28 czerwca.

— — W kl. I. nadob. nauka j. łac. — —

LWÓW, PEŁCZYŃSKA 28.
(Wejście od ul. Supińskiego w aleję Cytadeli)
PRZEDSZKOLE.
Szkoła powszechna koedukacyjna.

Lwów, ul. Czarneckiego 3.
TELEFON 1-76. TELEFON 1-76.

Biuro Elektrotechniczne
Inż. Stefan Dobrzański
L w ó w, plac Marjacki 4.
(Hotel Europejski)
Tel. 44-49. — — — Tel. 44-49.

REPREZENTACJA
Towarzystwa Elektrycznego
„ASEA”

przeprowadza budowę elektrowni, urządzeń rozdzielczych, transformatorowych i innych, elektryfikację miast, wsi, dworów, folwarków, fabryk, warsztatów i t. d. dostarczając generatory prądu stałego i zmiennego, silniki elektryczne prądu stałego i zmiennego, transformatory, tablice rozdzielcze, wszelką aparaturę elektryczną, silniki ropne, parowe, turbozespoły, pompy, kompresory oraz wszelkie urządzenia w zakresie elektrotechniki wchodzące.

POLECA

NAJLEPSZE PIWA

dostarcza
URZĄDZENIA I APARATY :—
:— DO UŻYTKOWANIA GAZU
na dogodnespłaty ratalne.

KOKS detalicznie i wagonowo, przy odbiorze najmniej 250 kg. z odstawą do domu.

SMOŁĘ PREPAROWANĄ do dachów
i konserwacji drzewa.

WODĘ AMONIAKOWĄ ZAGĘSZCZONĄ.
AMONIAK chemicznie czysty dla aptek.
AMONIAK SKROPLONY po cenach
konkurencyjnych.

**Zapytania w Dyrekcji Zakładu
Gazowego Miejskiego we Lwowie
ul. Gazowa 28. Telefon nr. 492 i 43.**

Ska Akc.
we Lwowie ul. 3-go Maja L. 5.
Telefon Nr. 401, 633, 23-14.

Oddziały: w Cieszynie, Krakowie i Warszawie.
Adr. telegr. dla Lwowa, Cieszyna i Krakowa: „ZIEMBANK”
„ „ „ Warszawy: „KREZIEMBANK“

Przyjmuje i oprocentowuje
wkładowe złotowe i walutowe
na książki oszczędności i ra-
chunki bieżące na najkorzyst-
niejszych warunkach, oraz
wykonuje czynności wchodzące
w zakres bankowości w kraju
----- i zagranicą. -----

„MIKRON“
ZAKŁAD PRECYZYJNEJ MECHANIKI
LWÓW, UL. ASNYKA 10.

Naprawia i konserwuje urządzenia medyczne,
dentystyczne, aparaty Roentgena, lampy
— — kwarcowe, diatermie itp. — —

Naprawa i przewijanie maszyn elektrycznych.
Ładowanie akumulatorów.
Wystarczy zatelefonować 55-95.

St. Wagner i A. Lang

Lwów, pl. Marjacki 7.
Przybory do podróży.

S. DURST

Lwów, ul. 3. Maja Nr. 21 — Telefon Nr. 43-68

Odbitki światłodrukowe i negrograficzne
z każdej matrycy. Wykonanie matryc.
Powiększenia i pomniejszenia rysunków
technicznych w każdej skali.

Kierownictwo Zakładu spoczywa w ręku fachowego inżyniera.

Odbitki pilne wykonuje się w ciągu 1. godz. drogą elektr.

Rok założenia 1880. Rok założenia 1880.
Fabryka cegieł i dachówek

„LAUDA”
DOMASZEWICZÓW
LWÓW, UL. ZIELONA L. K. 1140. Tel. 5-86.

Dostarcza cegłę budowlaną
pierwszej jakości w każdej
ilości — loco budowa Lwów,
a na prowincję loco wagon.

CZEKOLADA
HÖFLINGERA
NAJLEPSZA.

A. BARSZCZEWSKI i SYN
UL. 29 LISTOPADA L. 56 we LWOWIE TEL. 48-07
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY:
PIECÓW KRĘGOWYCH, KOMINÓW FABRYCZNYCH
BUDYNKÓW I OMIUROWANIA KOTŁÓW.

z kamienia sztucznego dostarcza wagonowo
Brattel i Decet
Fabryka wyrobów cementowych
Lwów, ul. Zielona 73, Tel. 20-78.

ZAKŁAD NAUKOWY
IM. DRA J. TOROSIEWICZA
LWÓW, UL. SKARBKOWSKA 21.
Konto P. K. O. Nr. 153.775 — Tel. 39-68.

WYDAWNICTWO
Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
we Lwowie

POLECA
podręczniki szkolne, dzieła naukowe i beletrystyczne, m. i.

Sikorski Władysław, gen. dyw.: **NAD WISŁĄ I WKRA** Zł. 18—
MARS: Podręcznik dla młodszego oficera, oficera rezerwy i przysp. wojskow. „ 14—
Hełm-Pirgo Marjan: **KARTOZNAWSTWO I WOJSKOWE WYZYSKANIE TERENU** „ 5—
Hartleb Zygmunt: **SZABLA POLSKA. Monografia historyczna** „ 244

KSIĘGARNIE
ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSOLIŃSKICH
we Lwowie pl. Halicki 12 a. — **w Warszawie** ul. Nowy Świat 69.

posiadają na składzie pełny sortyment
wydawnictw polskich i są bogato zaopat-
rzone w wydawnictwa zagraniczne.

Katalogi wydawnictw wysyła się bezpłatnie.

MLEKO, MASŁO, OPAL
i inne towary najkorzystniej sprzedawać i kupować przez
MIEJSKI ZAKŁAD ĄPROWIZACYJNY
LWÓW, KUSZEWICZA I. I.
— Telef. 2-12, 23-20, 23-96. —

Małopolski Zakład Odzieży
Lwów, ul. Szpitalna 1.
— poleca —
wełny, jedwabie, płótna w wielkim wyborze.
— Ceny umiarkowane. —

HURTOWNY SKŁAD SKÓR
Dr. Kurzer, Eisenstein i Reisler
Lwów, ul. Strzelecka 4.
— — — — — Tel. 30-93. — —

Złoto, srebro, brylanty, perły, zegarki
poleca Władysław Buszek
Lwów, Akademicka 6. Tel. 18-48. Własna wzorowa pracownia.
wyrabia odznaki, medale, nagrody i t. p.

„OZON“

Hurtownia towarów aptekarskich
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
WE LWOWIE
UL. KOŁŁATAJA 8. TEL 7-28, 29-96.

PIERWSZA KRAJOWA
WYTWÓRNIĄ AUTOMATÓW

„ESLA“
W BIELSKU

Oddział: Lwów, ul. Kościuszki 1 a.
Telefon 12-99

wypożycza i sprzedaje automaty gry zręcz-
nościowej „Bajaco“ i t. p. na dogodnych
warunkach.

Od 153 lat

Od 153 lat

piją prawie na całym świecie wytworne
== oryginalne likiery i wódki ==

„HULSTKAMP“

Do nabycia we wszystkich pierwszorząd-
:: nych handlach, restauracjach i barach. ::

Od 153 lat

Od 153 lat

DOM HANDLOWY
SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Adolf Pfützner i S^{ynowie}

Lwów, Słowackiego 4. — Telefon 20-75.
polecają
artykuły techniczne, laboratoryjne, nau-
kowe et cet.

Aparaty
Fotograficzne
i Radjowe

BARWIK & BORZEMSKI
LWÓW, ul. Kopernika 18. — Tel. 18-60.

Antoni Małski

Handel
towarów
żelaznych

Lwów, Sobieskiego 3.

HURTOWNIE. DETALICZNIE

PERFUMERJA

J. CHAMYSZ

LWÓW, SYKSTUSKA 2.
TEL. 25-49. — TEL. 25-49.

NAJWIĘKSZY WYBÓR PERFUMERJI
PIERWSZORZ. FIRM FRANCUSKICH

"COTY"
"HOUBIGANT"
"CHERAMY"
"ROGER et GALLET"
"L. T. PIVER"
"J. SIMON et CO"

PRACOWNIA ŚLUSARSKA

LUDWIKA
MACIEWICZA

Lwów, Niemcewicza 36.
boczna ul. B. Głowackiego

Wykonuje wszelkie roboty
ślusarskie: okucia budow-
lane, roboty konstrukc.,
naprawa markiz, rolet,
otwierania i naprawa kas
ogniotrwałych, automatów
do zamykania drzwi oraz
wind ciężarowych i t. p.
po cenach umiarkowanych

"MARATON"

Polskie Zakłady
Przemysłu Sportowego

Spółka z ogr. odpow.

SKLEP:

Lwów, Akademicka 22,
TEL. 3023.

Magazyn: Pl. Marjacki 4.

Rządowo-upoważnione
BIURO TŁUMACZEŃ

Kancelaria Zaprzysięż.
Tłumacza Sądowego

prof. Bolesława Czuruka

Lwów, pl. Akademicki 1.

Tel. 27-70

Legalizowanie tłumacze-
nia na język polski i na
języki obce: świadectw,
aktów sądowych, wszel-
kich dokumentów, prac
naukowych i technicznych.
Zlecenia z prowincji za-
łatwia się szybko i rze-
telnie.

WPISY

i zgłoszenia do

PRYWATNEGO

SEMINARIUM

NAUCZYCIELSKIEGO

im.

St. Wyspiańskiego

WE LWOWIE

przyjmuje się od 15 maja

w kancelarii Zakładu

ul. Długosza 1. 9.

WIELKA MAPA

Rzeczplitej Polskiej

POŁONIECKIEGO

1:750.000. W 10 kolorach.

Granice województw

i powiatów, Drogi i ko-

leje. Nadzwyczajne wy-

konanie. Na spłaty

miesięczne wysyła

Dział Wysyłkowy

Księgarni Polskiej

B. POŁONIECKIEGO

Lwów, Akademicka 2a.

Warszawa, Piękna 16b.

Tadeusz Witek

Lwów, Rutowskiego 1.

poleca

po cenach konkurencyjnych

Pończochy

Skarpetki

Jumpery

Garsonki

Bieliznę damską.

PLYTY KLEJONE (DYKTY)

olchowe i sosnowe z własnych fabryk
w Rzęśnie Polskiej i Piotrkowie

sprzedaje detalicznie

w swoim składzie fabrycznym

S. A. „OIKOS“ Lwów

Zamarstynowska 53. Telefon 3-12.

POLECAMY

Magazyn papieru i przyborów kance-
laryjnych, szkolnych oraz druków
gospodarczych

SCHEX i STENZEL

WE LWOWIE UL. SYKSTUSKA 2.

TELEFON Nr. 34-30.

BANK ROLNICZY S. A.

WE LWOWIE
GRÓDECKA 56/58.

DOSTARCZA WSZELKIE MASZYNY
i NARZĘDZIA ROLNICZE TAK KRA-
jowe JAK I ZAGRANICZNE.

Wzorowo urządzona fabryka
maszyn i warsztaty napraw.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

Tow. „Ruch“ S. A.

we Lwowie ul. Kilińskiego 1. Tel. 26-29.

Poleca: pisma krajowe i zagraniczne,
żurnale mód, pocztówki
i albumy miast, materiały
piśmienne.

Meble antyczne
i nowoczesne

poleca po cenach
przystępnych

Zieliński

Lwów, Kolałtaja 5
stolarnia w podwórzu.

ZAKŁAD RYTOWNICZY

oraz

WYTWÓRNIĄ PIECZĘCI

Jan Władysław Metz

LWÓW,
ul. Chorążczyzny 11 a.

Smakosze, panie,
dzieci, turyści,
chorzy

PIJCIE TYLKO

Hobé-Oranżade

Napój bezalkoholowy, ze
świeżych pomarańcz onie-
doścignionym smaku.

WSZĘDZIE do NABYCIA.

Eksploatacja na Polskę

STETTNER i Ska

Lwów,
ul. Brajerowska Boczna 4.

„Tłuszcze“

SKA HANDL.

Z OGR. ODP.

Lwów, Słowackiego 5.

poleca słoninę i smalec
amerykański ze składów
we Lwowie w Warszawie
i Przemysłu
po najniższych cenach.

PRYWATNY

Zakład naukowy

im. H. JORDANA

WE LWOWIE

przyjmuje wpisy uczniów

do szkoły powszechnej

i gimnazjum.

ul. św. Mikołaja 16.

Tel. 14-36.

Przy szkole istnieje

INTERNAT.

HURTOWNIA

i DETALICZNA

sprzedaż wędlin

Jana Comiego

Sklep:

ŁYCZAKOWSKA 15

Telefon 26-51

Fabryka:

ZBOROWSKA 44

Telefon 48-72.

Towarzystwo Ubez-

pieczeń na życie

„FENIKS“

WE WIEDNIU

Jeneralne Przedstawicielst.

WE LWOWIE

Kościuszki 8. Tel. 18-03

S. POLLAK i Ska

HANDEL i PRZEMYSŁ

DRZEWNY

LWÓW,

ZAMKNIĘTA 9.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY

Centralna Instytucja: Warszawa.

Oddziały: Grudziądz, Łuck, Katowice, Kraków, Pińsk, Poznań,
Warszawa, Wilno.

Lwów, ul. Piłsudskiego L. 25.

udziela

rolnikom kredytu długoterminowego

w listach zastawnych i innych kredytów na

cele specjalne (siewne, nawozowe, maszy-

nowe, meljoracyjne, na sadownictwo, hodowlę

bydła, produkcję nasion i t. p.)

przyjmuje również wkładki oszczędnościowe za gwarancją Państwa,
otwiera rachunki czekowe i przeprowadza wszelkie czynności bankowe.

OKRĘGOWY ZWIĄZEK KAS CHORYCH

WE LWOWIE
DWERNICKIEGO 3.
TELEFON 33-85 i 49-05.

Przynależne Kasy Chorych na terenie
Województw lwowskiego, stanisławow-
skiego, tarnopolskiego i wołyńskiego.

Oddziały: röntgenowski, ginekologiczno-
położniczy, chirurgiczny i apteczny.

RESTAURACJA

NA
GŁÓWNYM DWORCU

POLECA SIĘ
P. T. PUBLICZNOŚCI.

FR. i WŁ. ORZECZOWSCY
i L. ŻAK.

KASA CHORYCH

M. LWOWA

3-61 WYDZIAŁ CHORYCH . . . Brajerowska 8.
19-30 SEKRETARZ ŚWIAD. . . "
39-57 DYREKTOR . . . "
39-58 SZEF BUCHALTERJI . . . "
39-59 SZEF EGZEKUCJI . . . "
33-35 NACZELNY LEKARZ . . . "
26-96 SZEF APTEK . . . "
34-88 AMBULATORIUM CHO-
RÓB WEWNĘTRZNYCH . . . Mikołaja 15.
35-12 APTEKA . . . Fredry 2.
16-04 INSTYT. ZANDEROWSKI Batorego 38.

PRZEŹROCZA DO KIN I REKLAM.
i CEŁOWYKŁADOWYCH.

TOWARZYSTWO HANDLOWO-AGENTUROWE

(dawniej „Herman Meyer Oddział we Lwowie”)

Lwów, ul. Piłsudskiego II. — POLECA

SAMOCCHODY „N.A.G.”

ciężarowe, omnibusy i osobowe
marki „PRESTO” i „PROTOS”.

FRANCISZEK SWIEŻY

LWÓW
UL. NA BŁONIE 50.

Asfaltowania wszelkie-
go rodzaju oraz krycie
dachów papą.

Wykonuje pod gwarancją.
Niszczący grzyb i wilgoć
gorącym asfaltem.

Roaret & Norbil. - London. NORBILAC

we wszystkich kolorach —
angielska elastyczna po-
włoka ochronna przeciw
rdzy i niszczącemu dzia-
łaniu atmosfery do kon-
serwacji i malowania ::
DACHÓW BLASZANYCH

z gwarancją pisemną na
12 lat wykonuje firma

BR. ŚWIEŻY
Lwów, Na Błonie 50.

T. S. L.

Każdy Polak
powinien być
członkiem
Towarzystwa
Szkół
Ludowej

Zarząd Główny T.S.L. Lwów, Fredry 3.

ZAKŁAD NAUKOWY Z. OLSZEWSKIEGO

KURKOWA 38 — TELEFON 31-14.

przyjmuje wpisy na rok szkolny 1928/9 do:
1) 1 rocznej szkoły przysposobienia han-
dlowego. 2) na żeńskie dwuletnie kursy
handlowo - gospodarcze, oraz na kursy
handlowe jednoroczne i 5 cto miesięczne.
Szkola pisania na maszynie.

Pierwszorzędna lwowska
wytwórnia wędlin oraz
wyrab mięsa wszelkiego
gatunku

KAZIMIERZ LINTTNER

LWÓW, RYNEK 9.

Filja:
Kochanowskiego 11 a.

PAROWY ZAKŁAD WULKANIZACYJNY

JANA ZAWALSKIEGO

Lwów, 3-go Maja 4
(w podwórzu)

Spajanie przedmiotów gu-
mowych aparatami paro-
wymi. Naprawia gumy
automobilowe i powozowe
obuwie z gumowymi spo-
dami, śniegowce, kalosze,
baloniki, uszczelnienia
tech.gum. pasy pod piły
taśm, opony rowerowe itp.

KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ

(założone w roku 1850)
Najstarszy w Polsce zakład ubezpieczeń wzajem-
nych, ubezpiecza na najdogodniejszych warunkach:
od szkód ogniowych i eksplozji,
od szkód gradowych, od kradzieży
i rabunku, od odpowiedzialności
prawnej, od wypadków, od uszko-
dzeń samochodów (autocasco),
zawiera ubezpieczenia na życie
i renty jednostkowe i zbiorowe
we wszystkich rozpowszechnio-
nych kombinacjach. —
— Zgłoszenia ubezpieczeń przyjmuje oraz udziela wszelkich informacji. —
Oddział Towarzystwa we Lwowie, 3-go Maja 16.
Telefony Nr. 2-43, 13-10.

„MOTOR”

Zakłady techniczno - przemysłowe

Sp. z ogr. odp.

we Lwowie Kopernika 54/56

Tel. 1-94. — — Tel. 1-94.

Nakładem Związku Legionistów i Związku Strzeleckiego Okręgu Lwowskiego. (Lwów, ul. Gródecka 69. Tel. 42-86).

Tylko przez oszczędność całego narodu
stworzymy granitowe podstawy
niezależności i mocarstwowej potęgi Polski!

MIEJSKA KASA OSZCZĘDNOŚCI we LWOWIE

ul. Wałowa L. 9.

Gmach Własny.

Telefony: Dyrekcja 2-75, 25-50. — Biura 49-22, 12-68.

przyjmuje wkładki oszczędnościowe w złotych
i w dolarach, wydaje książeczki wkładowe wiązane
WAKACYJNE, GWIAZDOWE I POSAGOWE

— wyżej oprocentowane aniżeli normalne. —
Za złożeniem wkładki zł. 5.— wydaje do domu

Skarbonkę Oszczędnościową

Zamiejscowym klientom wysyła bezpłatnie czeki P.K. O.

Podatek rentowy od wkładek opłaca Kasa z własnych funduszków.

Przeszło 1,115.000.- wypłaciła Kasa posiadaczom wkładek
tytułem odsetek za rok 1927.

Kupcom i przemysłowcom otwiera rachunki bieżące i wydaje czeki M.K.O.

Przyjmuje opłaty za telefony.

Stan funduszu rezerwowego zł. 1,394.556.54

Miejski Zakład Zastawniczy

udziela zaliczek na podkład kosztowności
— na bardzo dogodnych warunkach. —

Za wkładki i ich statutowe oprocentowanie ręczy Gmina m. Lwowa.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 333390

000-333390-00-0